

ROTA

Słyszalne na Litwie na falach krótkich

RADIO MARYJA
KATOLICKI GŁOS W TWOIM DOMU

poniedziałek - sobota - od 7⁰⁰ do 9¹⁵,
niedziela - od 8⁰⁰ do 10⁰⁰ - 15455 kHz (25 m),
Codziennie od 17⁰⁰ do 24⁰⁰ - 7400 kHz (41 m)

DODATEK HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY DLA POLAKÓW NA LITWIE

14-20 marca 2024 r., nr 1299

Urodziny Patrona w Gimnazjum im. Szymona Konarskiego w Wilnie

Szczególny dzień

5 marca jest dniem szczególnym dla społeczności naszego gimnazjum, gdyż obchodzimy urodziny naszego Patrona, Szymona Konarskiego – bohatera powstania listopadowego, który walczył o wolność i niepodległość Ojczyzny. 216. rocznica urodzin Bohatera stała się pretekstem do przybliżenia jego sylwetki dla uczniów poprzez udział w wielu imprezach.

Uczniowie klasy 4b zwiedzili muzeum szkolne, gdzie Krystyna Kratkowska, wieloletnia wicedyrektorka naszego gimnazjum i nauczycielka historii, opowiedziała o życiu i działalności Szymona Konarskiego. Później uczniowie uczestniczyli w edukacji „Szymon Konarski w dokumentach archiwalnych” w Litewskim Archiwum Historycznym. Podczas prezentacji czwartoklasiści nie tylko odświeżyli swoją wiedzę o bohaterze, dowiedzieli się nowych faktów, ale również mieli możliwość obejrzenia dokumentów archiwalnych. Widzieli wpis w księdze uczniów gimnazjum, do którego uczęszczał mały Szymon oraz nakaz aresztowania i plany posiadłości Dobkiszki, gdzie się urodził. Tego dnia uczniów klas trzecich odwiedził Józef Szostakowski, dr nauk humanistycznych, autor wielu publikacji. Podczas spotkania przybliżył sylwetkę patrona w sposób bardzo interesujący, dostęпно

przedstawiając życie Szymona Konarskiego, a jeden z uczniów otrzymał w prezencie książkę autorstwa Józefa Szostakowskiego „Wileńskie bajanie” wraz z autografem autora. Uczniowie klas I w tym dniu przygotowali ciekawe zadania dla uczniów klas młodszych oraz starszych. Młodszy otrzymał krzyżówkę, na której hasła składała się informacja z życia patrona szkoły. Odpowiedzi na nie można było uzyskać, czytając informację wywieszoną w różnych miejscach gimnazjum. Wszyscy chętni wyruszyli na poszukiwanie odpowiedzi, liczył się czas, a na pierwszych trzech zwycięzców czekały nagrody. Młodzież musiała zaś wykonać zadania w Kahooce. Było to nie lada wyzwanie, pytań było sporo i chętnych zdobycia nagród też nie mało. Miejscem, gdzie możemy uhonorować naszego Patrona, jest głąz w miejscu jego stracenia. Do niedawna

Dokończenie na s. 7

FOT. ARCHIWUM

Niebowskazy

Sen mara

Sen mara Bóg wiara
lecz nic się nie śniło
poprzeczka pnie się w górę
cynamon odmładza
księżyc lizus wschodzi
serce klęka przy sercu by człowiek się rodził
sójka się zbyt długo wybiera za morze
chcemy dobrze od zaraz
pożaluj nas Boże

Ks. Jan Twardowski

Papież o wojnie na Ukrainie: to nie wstyd negocjować

FOT. POPEZIAUSVIZITAS.LT

Wojna na Ukrainie i to, co dzieje się między Izraelczykami i Palestyńczykami, zwłaszcza w Strefie Gazy, to jeden z tematów poruszonych przez Papieża Franciszka w wywiadzie, którego udzielił na początku lutego Lorenzo Buccelli, dziennikarzowi szwajcarskiego radia i telewizji (RSI) dla magazynu kulturalnego „Cliché” w odcinku poświęconym bieli, kolorowi dobra i światła. Wywiad zostanie wyemitowany 20 marca. Publikujemy jego treść.

Zapytany o wojny, Franciszek podkreśla, że one nigdy nie są białe, ale „czerwone lub czarne”. Wskazuje na ukraińskie dzieci, które czasem go odwiedzają i nie potrafią się uśmiechać, bo przeżyły i przeżywają okrucieństwo wojny.

Mówi także o Strefie Gazy: „Musimy podążać naprzód. Codziennie o siódmej wieczorem dzwonię do parafii w Gazie. Mieszka tam sześćset osób i mówią, co widzą: to wojna. A wojnę prowadzą dwie strony, nie jedna. Nieodpowiedzialne są obie

strony prowadzące wojnę. To nie jest tylko wojna militarna, to także wojna partyzancka, którą prowadzi na przykład Hamas - ruch, który nie jest żadną armią. To jest złe”.

Pytany o kwestię mediacji Papież

Dokończenie na s. 21

Irlandczycy w referendum powiedzieli się za małżeństwem i rodziną

Irlandczycy nie godzą się na redefinicję wartości rodzinnych z konstytucji. W referendum wyrazili sprzeciw wobec próby narzucenia lewicowej narracji małżeństwa i opieki nad rodziną.

Ustawa zasadnicza od 1937 roku mówi wprost, że państwo uznaje rodzinę za naturalną, pierwotną i podstawową komórkę społeczną, oraz że państwo zobowiązuje się strzec ze szczególną troską instytucji małżeństwa, na której opiera się rodzina, i chronić ją przed atakami. Obecny rząd Irlandii liczył na to, że w referendum uda się zrównać małżeństwo oraz „inną trwałą relację”. Do tego chciał usunąć zwrot mówiący, że małżeństwo to instytucja, na której opiera się rodzina. Irlandczycy takim zmianom powiedzieli stanow-

Dokończenie na s. 18

FOT. ARCHIWUM

Maksyma tygodnia:

„Ten kto ma w życiu swoje „dlaczego”, poradzi sobie z „jak”.

Friedrich Nietzsche

JEŚLI DZISIAJ BĘDZIEMY MILCZEĆ, JUTRO MOŻE BYĆ ZA PÓŹNO

**23 marca w Wilnie odbędzie się przemarsz
i wiec w obronie szkół mniejszości narodowych.**

**Zbiórka uczestników protestu
o godz. 11.30 na placu Niepodległości przy Sejmie RL.**

**Początek przemarszu o godz. 12.00.
Jego uczestnicy al. Giedymina podążą na plac Vincasa Kudirki,
gdzie zatrzymają się przy siedzibie Rządu RL.**

**Dalsza trasa przemarszu al. Giedymina i ul. Šventaragio
poprowadzi na plac Simonasa Daukantasa przed Pałac Prezydenta RL,
gdzie w godzinach 12.30-13.00 odbędzie się wiec protestu.**

**Organizatorzy akcji – Związek Polaków na Litwie,
będący największą i najprężniejszą organizacją mniejszości
narodowych – zaprasza do udziału w tym proteście rodziców,
dziadków, uczniów i nauczycieli naszych szkół
oraz wszystkich ludzi dobrej woli.**

Oficjalne pozwolenie nr 30-436/24 na organizację przemarszu i wiec zostało wydane przez Dyrektora administracji Samorządu miasta Wilna Adomasa Bužinskasa w dniu 28 lutego 2024 r.

Słupki wyborcze budować na krzywdzie dzieci?

Żyjemy w czasach bardzo niepewnych, niestabilnych, gdy takie pojęcia jak pokój, stabilizacja, mir społeczny w państwie stają się wartościami bardzo kruchymi. Dlatego od klasy politycznej domagamy się w dzisiejszych trudnych czasach szczególnej dbałości o zgodę społeczną, polityczną i narodowościową w naszym państwie.

Tymczasem na Litwie przy rządach konserwatywno-liberalnego rządu jest dokładnie odwrotnie. Nie zdążyły jeszcze kuranty wybić ostatniej godziny mijającego roku 2023, gdy minister oświaty, nauki i sportu ogłosił publicznie, że szuka podstawy prawnej, aby zlikwidować szkoły rosyjskie w naszym państwie. Gintautas Jakštąs, minister pozbawiony kompetencji z zakresu biologii w stopniu tak dosadnym, że nie potrafi nawet odróżnić kobiety od mężczyzny, podstawy prawnej też nie znalazł. Szukał, szukał i nie doszukał się. O czym napiszemy nieco później.

Choć nic nie znalazł, nie znaczy, że poniechał swego celu. Jego realizację poręczył kolegom partyjnym szczebla samorządowego – czyli merom samorządów, na których terenach funkcjonują szkoły z nielitewskim językiem nauczania. Zadanie ze szczególną gorliwością do wypełnienia przyjął stołeczny magistrat, gdzie wprawą popisał się duet Benkunskas – Šileris. Konserwatywny mer Wilna oraz jego „tęczowy” zastępca, co to zgodnie z ideologią swej partii powinien być mega tolerancyjny, wyrozumiały w stosunku do wszystkich mniejszości i ich potrzeb. „Tęczowy” Šileris tymczasem uaktywnił się w kierunku dokładnie przeciwnym od ideologii swej „Laisvės” partii i niczym głodny jeź wybudzony ze snu zimowego rzucił się na „konsumpcję” szkół mniejszości narodowych w celu ich całkowitego strawienia czyli unicestwienia. Zaczął aktywnie odwiedzać szkoły z polskim i rosyjskim językami nauczania z zamiarem wywarcia presji na dyrektorów tych szkół, aby zaczęli realizować jego wcześniejsze pisemne bezprawne żądania zwiększenia godzin lekcyjnych nauczania języka litewskiego w ich placówkach oraz tworzenia tam zgoła klas, w których nauczanie miałyby być prowadzone wyłącznie w języku państwowym. Oczywiście, jego powyższe żądania mają taką samą podstawę prawną, jaką kiedyś miał „gubernator” Merkys, gdy rozdawał na prawo i na lewo atrakcyjne działki wokół Wilna pod budowę domu swym podwładnym,

krewnym swych podwładnych, dalszym i bliższym, ciotkom i ciociom. Robił to prawem kaduka (kosztem miejscowych Polaków), by nie powiedzieć prawem mafiozo, który obdziela członków swej bandyckiej rodziny pochodzącymi z grabieży dobrami w zamian za wierną mu służbę.

Dlaczego jednak minister Jakštąs nie mógł likwidować szkół mniejszości narodowych osobiście jako członek rządu premier Ingridy Šimonytė? No bo pewnie ktoś mnistrów oświaty podpowiedział, że na Litwie obowiązuje Ustawa o oświacie, którą notabene przyjęli konserwatyści z liberałami za swej poprzedniej kadencji sprzed ponad dekady. Ustawa została przeferowana przez ówczesnego ministra oświaty Gintarasa Steponavičiūsa metodą buldożera bez konsultacji z mniejszościami narodowymi, ale tak czy inaczej jest obowiązującym prawem na Litwie. Gdy doradcy powiadomili „szukającego podstaw” Jakštąsa o tym fakcie, to nabył on kompetencji w tej kwestii. Dowiedział się w szczególności, że artykuł 30 wspomnianej Ustawy w ustępie 2 głosi, iż „(...) w szkołach publicznych tudzież placówkach nieformalnego kształcenia, w jakich Założeniach – uwzględniających życzenia rodziców (wychowawców) oraz życzenia samych uczniów – uprawomocniona jest nauka języka mniejszości narodowych bądź nauka w języku mniejszości narodowych, proces kształcenia może być prowadzony (albo niektóre przedmioty mogą być uczone) w języku mniejszości narodowych”. Dalej ustawodawca wyjaśnia, że na poziomie nauczania początkowego, podstawowego oraz średniego program nauczania odbywa się na zasadzie dwujęzyczności: w języku mniejszości narodowych oraz języku litewskim. I na końcu precyzuje, że „nauczanie w języku litewskim odbywa się, gdy tematami programu nauczania są historia Litwy i geografia oraz poznanie świata”. Całość jest spuentowana w ustawie zastrzeżeniem, że „tylko na żądanie rodziców (wychowawców) innych przedmiotów na poziomie kształcenia początkowego, podstawowego oraz średniego naucza się w języku litewskim”. Nie wiedziałem, że wicemer Šileris jest rodzicem wszystkich uczniów wszystkich szkół mniejszości narodowych w Wilnie, że żąda od dyrekcji tych szkół tworzenia w nich klas z językiem wykładania wszystkich przedmiotów po litewsku. Chyba nawet „nauka” gender, której Šileris jest gorliwym propagatorem, nie ma odwagi, by głosić takie rewelacje.

W sowieckim dowcipie traktującym o debilizmie w armii pewien generał mówił, że owszem „w mirnoje wriemia” sinus @ 0 stopni równa się zeru, ale „w wojennoje wriemia” może on urosnąć, sięgając nawet wartości jedynki. Wydaje się, że nasi obecnie rządzący nie są dalecy w rozumowaniu od sowieckiego

generała. Uznali oni bowiem, że w „wojennoje wriemia” nie obowiązują na Litwie żadne prawa, żadne reguły. Ustawę o Oświacie można zawiesić, Traktat Polsko-Litewski o Przyjaznych Stosunkach i Dobrosąsiedzkiej Współpracy można zawiesić na kołku, Konwencję Ramową o Ochronie Mniejszości Narodowych zawiesić tam samo. Zwiś i powiewa landsbergistom, że wewnętrzna ustawa, międzynarodowe traktaty i konwencje gwarantują mniejszościom narodowym prawo do pobierania nauki w ich języku ojczystym, o ile sobie tego życzą. Ważne, że „tęczowy” Šileris i taki sam Benkunskas tego sobie nie życzą.

Wydarzenia ostatnich tygodni, gdy idzie o oświatę mniejszości narodowych w naszym kraju, pokazują, że cofamy się do mrocznych praktyk lat 90-tych w tym temacie. Gdy prawo według własnego widzi mi się stosowała przestępna pani Sabienė przypominając przy tym dyrektorom, że „jedzą litewski chleb”. Rzecz jasna te swe prawo wdrażała drogą zastraszania dyrektorów, usuwania niewygodnych z urzędu, słowem, lituanizowała szkolnictwo polskie na Wileńszczyźnie prawem silniejszego. To za czasów Sabienė dochodziło do historii, kiedy dzieci z polskich rodzin były uczone w litewskich szkołach według programów dla dzieci umysłowo upośledzonych. Jedną taką historię z rejonu sołecznickiego opisywałem osobiście, gdy dziewczynka z polskiej rodziny została wystana przez rodziców, zmanipulowanych przez agitatorów, do szkoły litewskiej bez żadnego przygotowania językowego. Psychicznie gnębione dziecko musiało przeżywać katusze, gdyż nie rozumiało, co do niej po litewsku mówi nauczycielka, i z tego powodu była nauczana po „specygramie” dla dzieci nierozgarniętych. Dziecko czując się w litewskiej szkole obco i bezradnie w końcu płaczem i stanowczym sprzeciwem wymusiło na rodzicach, by odesłali ją do szkoły polskiej. Tam dosłownie po kilku miesiącach nauki mądra dziewczynka trafiła do grupy uczniów uczących się na celująco. Dziś konserwatyści taki sam eksperyment, powołując się na „wojennoje wriemia”, chcieliby odnowić. Nieprzygotowane dzieci z rodzin polskich i rosyjskich oraz dzieci uchodźców, jakie nigdy wcześniej nie mieli styczności z językiem litewskim, chcą zmusić do edukacji w języku państwowym. Dla ich dobra, oczywiście.

Prawda jest jednak inna. Konserwatyści widząc katastrofalny spadek swych sondaży chcą na dzieciach zrobić politykę. Zaognić konflikt narodowościowy w naszym przyfrontowym państwie i kosztem stresów dzieci oraz łamania ich psychiki, podnieść sobie słupki w rankingach jako zbawców ojczyzny...

Tadeusz Andrzejewski,
radny rejonu wileńskiego

TYDZIEŃ NA LITWIE

Gaże w sektorze publicznym są wyższe niż w prywatnym

Płaca zarobkowa w litewskim sektorze publicznym jest o 150 euro wyższa od średniej gaży w sektorze prywatnym. Ponadto wypłaty w instytucjach państwowych rosną o wiele szybciej niż w spółkach prywatnych. Przedstawiciele pracodawców przestrzegają, że jeżeli dotychczasowa tendencja się utrzyma, to gospodarka kraju jest skazana na spadek, a sektor publiczny stopniowo zwyrodnienie i stanie się nieefektywny. Przekonują, że tak się zdarzyło w Japonii, a obecnie z tym borykają się Niemcy. Według Państwowej Agencji Danych (VDA), w końcu 2023 roku średnia płaca zarobkowa na Litwie wynosiła 1304 euro „na rękę” i 2110 euro „na papierze”. W ostatnim kwartale ubiegłego roku średniomiesięczna wypłata w sektorze publicznym wynosiła 1410 euro „na rękę”, a w sektorze prywatnym była o 150 euro niższa i wynosiła 1260 euro.

Balagan z ciągłymi zmianami i reformami w systemie oświaty

Mieć nadzieję na to, że krajowy system oświaty chociaż rok przeżyje bez zmian i reform, staje się mrzonką i naiwnością. Co roku uczniowie i nauczyciele stykają się ze zmianami, co do sensu których powstaje wiele wątpliwości. Trudno również przekonać się na ile one są pozytywne, gdyż zmiana goni zmianę. Początek bieżącego roku szkolnego rozpoczął się od kontrowersyjnych zmian w oświacie, a skutek był taki, że nauczyciele rozpoczęli szereg akcji protestacyjnych. Po upływie pół roku do protestów pedagogów zamierzają dołączyć się rodzice. Okazało się, że programy nauczania zostały zmienione tak, że posiadający wyższe wykształcenie rodzice nie dają rady z rozwiązaniem zadań domowych dla dzieci nawet z młodszych klas. Nierzadko program nauczania przeznaczony dla uczniów starszych klas jest automatycznie „spuszczany” dla klas młodszych. Rodzice narzekają i pytają, kiedy dzieci będą mogły być dziećmi, a nauczyciele nie dosypiają nocami zastanawiając się nad tym, jak uzupełnić luki w wiedzy u swych podopiecznych. Tymczasem klerkowie z resortu oświaty z uporem maniaka, nie zważając na zdanie nauczycieli i rodziców, starają się przepchać kontrowersyjną reformę.

Na litewskim rynku pracy coraz więcej obcokrajowców

Na litewskim rynku pracy zwiększa się liczba obcokrajowców. W przeciągu roku ich liczba zwiększyła się o 56 tys. i obecnie, jak wykazują dane Służby Zatrudnienia (UT), wynosi prawie 142 tys. osób. Według UT, największą część zatrudnionych obcokrajowców stanowią przybysze z krajów trzecich – około 131,4 tys. osób (w ciągu ostatniego roku ich liczba wzrosła o 52 tys. osób). Liczba przybyszów z państw Unii Europejskiej wzrosła o 4 tysiące i obecnie na Litwie jest ich ponad 10 tys. osób. Na początku tego roku najwięcej osób w poszukiwaniu pracy przybyło z Białorusi – 47,7 tys., to prawie 1,6 raza więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego (30,5 tys.). Liczba pracujących na Litwie Ukraińców wzrosła do 44,8 tys. (w roku ubiegłym 32,7 tys.), Uzbeków – 6,6 tys. (1,8 tys.), Kirgizów – 5,6 tys. (2,5 tys.), Tadżyków – 4,6 tys.

Zdrożały koszyczki najtańszych produktów

Koszyczek najtańszych produktów w różnych litewskich sieciach handlowych w okresie od 29 lutego do 9 marca br. zdrożał od 1 do 31 proc. Jak poinformował portal Pricer.lt, w wymienionym okresie najbardziej – o 31 proc., albo o 15,69 euro – zdrożał koszyczek „lidlowski”, który teraz kosztuje 71,22 euro. Na drugiej pozycji, pod względem zdrożania, uplasowała się „Maxima”, w której koszyczek zdrożał o 6,08 euro i kosztował w sumie 62,79 euro. Zdrożały również koszyczki w „Iki” (71,97 euro), „Norfie” (64,83 euro) i „Rimi” (71,30 euro). Z porównania wynika, że na razie najtaniej można zakupić się w „Maximie”.

„Kapela Świętojańska” uświetniła obchody Dnia Kobiet w Szumowie

Koncert dla najpiękniejszych podlasierek

Już po raz szósty w Centrum Biblioteczo-Kulturalnym w Szumowie odbył się koncert z okazji Dnia Kobiet pt. „Być kobietą, być kobietą...”, podczas którego prawie dwugodzinny program zaprezentowała „Kapela Świętojańska” z Sużan.

Publiczność, a na sali, jak podali organizatorzy, było 170 pań, przyjęła zespół bardzo serdecznie, stworzyła niepowtarzalną świąteczną atmosferę i z tego też powodu koncert minął jakby na jednym tchnieniu. Na uroczystość poświęconą paniom, które, jak wiadomo, są „kwiatami w ogrodzie życia” przybyli: poseł na Sejm

RP Stefan Krajewski, senator RP Marek Adam Komorowski, wicemarszałek Województwa Podlaskiego Marek Olbrys oraz wielcy przyjaciele i sympatycy kapeli Irena i Kazimierz Rupiński. Na wstępie Jarosław Cukierman, wójt gminy Szumowo oraz zaproszeni goście złożyli wszystkim Paniom najserdeczniejsze życzenia z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet.

– Najpiękniejsze i najlepsze Polki mieszkają w województwie podlaskim, a najpiękniejsze i najlepsze podlasiarki właśnie w Szumowie. To liderki, które aktywnie tworzą koła gospodyń. Wychodzą z domu

i podejmują ważne sprawy – kompletowała panie wójt Jarosław Cukierman. Przyznał jednocześnie, że zwracanie się do uczestniczek uroczystości Dnia Kobiet to każdego roku najtrudniejsze dla niego wystąpienie. Poinformował także o kolejnej udanej inicjatywie gminy liczącej 4700 mieszkańców – utworzeniu centrum opiekuńczo – mieszkalnego, które zajmuje się osobami starszymi.

„Następnie rozpoczęła prawdziwa uczta muzyczna. Dla wszystkich Pań zaśpiewała Kapela Świętojańska, która swym repertuarem rozgrzała liczną zgromadzoną publiczność. Sobotnia impreza zdecydowanie przypadła do gustu publiczności, która śpiewała piosenki wspólnie z wykonawcami. Po każdym utworze nie obyło się bez gromkich oklasków i wiwatów” – napisano na serwisie informacyjnym gminy.

Dodajmy, że występ naprawdę był udany i kapela wielokrotnie musiała grać i śpiewać na bis, a ponadto od razu po występie otrzymała zaproszenie na tradycyjne dożynki, które w Szumowie odbędą się 24 sierpnia. Po wspaniałym i ekscytującym koncercie wszystkie Panie otrzymały róże. Na solenizantki czekał także przepyszny tort oraz słodki poczęstunek.

Inf. wł.

Chcesz wystąpić na Festiwalu „Ciebie, Boże, Wystawiamy”? Zgłoś swój udział!

Rozpoczęła się rejestracja uczestników do udziału w Festiwalu Pieśni i Poezji Religijnej „Ciebie, Boże, Wystawiamy”.

XXXII Festiwal Pieśni i Poezji Religijnej „Ciebie, Boże, Wystawiamy” odbędzie się 12 maja 2024 r. w sali teatralnej Domu Kultury Polskiej w Wilnie. Zgłoszenia są przyjmowane do 28 kwietnia 2024 r. Regulamin i formularz zgłoszeniowy znajdziesz na stronie Festiwalu www.cbw.lt w zakładce Zgłoszenia.

W Festiwalu mogą wziąć

udział recytatorzy, soliści, schole oraz chóry (parafialne i nie tylko), zespoły wokalne, instrumentalne, wokalnie-instrumentalne, zespoły taneczne.

Wiek uczestników jest nieograniczony.

Komitet Organizacyjny zachęca do czynnego udziału!

Celem festiwalu jest pielęgnowanie wartości chrześcijańskich, ewangelizacja poprzez twórczość poetycką i muzyczną oraz umożliwienie wykonawcom publicznej

prezentacji swojej twórczości.

Festiwal Pieśni i Poezji Religijnej „Ciebie, Boże, Wystawiamy” odbywa się od 1991 roku. Jego inicjatorem i wieloletnim organizatorem w latach 1991-2016 był śp. Gabriel Jan Miniewicz. Obecnie organizacją tego wydarzenia zajmuje się Komitet Organizacyjny Festiwalu.

Festiwal przyciąga miłośników muzyki i poezji religijnej z całej Wileńszczyzny i zajmuje kluczowe miejsce w kulturalnym kalendarzu Ziemi Wileńskiej.

WIEŚCI z Wileńszczyzny

Konferencja młodzieżowych organizacji

5 marca w Centrum Kultury w Landwarowie odbyła się pierwsza konferencja młodzieżowych organizacji rejonu trockiego pt. „Przy-(od)ciąganie młodzieży: Wyzwania i możliwości”, która zgromadziła

60 uczestników. Uczestniczyli w niej także mer Andrius Šatevičius i wicemer Jonas Kietavičius. W dyskusji nad wyzwaniami stojącymi przed młodzieżą i możliwościami ich realizacji aktywnie uczestniczyli wiceprezydentka Rady Litewskich Organizacji Młodzieżowych Klėja Merčaitytė i przewodnicząca oddziału trockiego Litewskiego Związku Uczniów Agata Alejunaitė.

Co jest symbolem Ojczyzny

6 marca samorząd rejonu trockiego w ramach akcji obywatelskiej odwiedzili przedstawiciele Litewskiego Związku Uczniów Silvija Adomaitytė, Agata Alejunaitė i Kamilė Potašovaitė. Poprosili pracowników samorządu, nie pomijając i mera, by na kartkach napisali co dla każdego z nich jest symbolem ojczyzny. Po napisaniu, kartki te naklejone zostały na wykonaną przez młodzież mapę Litwy. Jest to obywatelska inicjatywa młodzieży, która zapewne jest wyrazem troski o los swej ojczyzny.

Pokaz filmów krótkometrażowych dla seniorów

14 marca w Centrum Kultury w Landwarowie o godz. 15.00 odbędzie się pokaz filmów krótkometrażowych pt. „Brzęczący ul” dla seniorów. Jest to drugie z kolei przedsięwzięcie organizowane przez Litewską Agencję Filmów Krótkometrażowych „Lithuania Shorts”. Będą pokazane filmy „Jak być człowiekiem” (reż. Jorė Janavičiūtė), „Matki” (reż. Birutė Kapustinskaitė), „Taniec” (reż. Danielius Minkevičius), „Zaburzenia” (reż. Petras Kuneika), „Ojczulek” (reż. Justas Ramanauskas). Wstęp wolny.

Imprezy w rejonie trockim...

16 marca w Centrum Kultury w Trokach o godz. 17.00 zostanie zaprezentowany spektakl „Historia spełnionych marzeń”.

19 marca w bibliotece w Hanuszyszkach o godz. 9.00 odbędzie się prezentacja książki Vitare Platner „Jurgis Bielinis i mali księgonosze”.

19 marca w Centrum Kultury w Trokach o godz. 14.00 odbędą się zajęcia edukacyjne pt. „Nie ja biję, wierzba bije”.

20 marca w Centrum Kultury w Landwarowie o godz. 18.30 odbędzie się tradycyjna litewska wieczornica „Kreci się stoneczko wokół Ziemi”.

21 marca w Centrum Kultury w Trokach o godz. 15.00 zostanie zorganizowany program edukacyjny „Dzukijskie plecienie wierz”.

... i rejonie szyrwinckim

14 marca w Centrum Kultury w Szyrwintach o godz. 18.00 zostanie zaprezentowany spektakl „The Big Bang – wielki wybuch” teatru „Domino”. Jest to komedia w reżyserii Tomasza Dutkiewicza, na wesoło przedstawiająca historię od pierwszych ludzi od Adama i Ewy poprzez Krzysztofa Kolumba, Napoleona jego żonę Józefinę aż do Hitlera i Ewy Braun.

16 marca w ośrodku kultury w Czabiszkach o godz. 13.00 odbędą się zajęcia edukacyjne, podczas których będzie można się nauczyć robić pisanki.

W dniach 22-23 marca w Kiernowie na Białej Górze odbędzie się impreza pt. „Wartko płynie rzeczka” z okazji wiosennej równonocy. Rozpocznie się ona 22 marca o godz. 17.30 marszem „Kto obudzi się nocą”, któremu będzie przewodniczył ornitolog Gediminas Petkus. Potem będzie zapalenie ogniska, następnie koncert zespołów „Baltos varnos”, „Žalčio burtai”. Nazajutrz 23 marca o godz. 9.30 nastąpi powitanie słońca i wiosenna pobudka – piosenki, kołysanie się na huśtawkach, mycie się i kąpiel w rzeczce. O godz. 10.00 rozpocznie się marsz „Poranne głosy”, który poprowadzi także G. Petkus. Impreza jest bezpłatna.

Jan Lewicki

Portal dla Ciebie i o Tobie

Rubryka powstała przy współpracy „Tygodnika Wileńszczyzny” z portalem L24.lt. Portal L24 jest jednym z dwóch czterojęzycznych portali informacyjnych na Litwie, wydawanym w językach: polskim, litewskim, rosyjskim i angielskim

Donald Tusk: solidarność Polski i Litwy w przypadku agresji nie podlega dyskusji

Kiedy toczą się dyskusje na temat tego, czy wojsko polskie przyjdzie Litwie z pomocą w przypadku wojny, przebywający z wizytą na Litwie premier Polski Donald Tusk twierdzi, że solidarność Wilna i Warszawy nie stoi pod znakiem zapytania. Jak zauważa polityk – aby uniknąć dodatkowych spekulacji, w najbliższych dniach ministrowie spraw zagranicznych i obrony Polski i Litwy będą omawiać tę kwestię.

pl-lt

Wilno – Warszawa, wspólna sprawa!

Kazimierz

Od lat Polacy na Litwie obserwują coś w rodzaju nowej sąsiedzkiej tradycji: gdy w Wilnie gości któryś z przywódców Polski, polska mniejszość na Litwie otrzymuje kolejny cios od władzy litewskiej...

Najświeższym tego przykładem była pierwsza od zaprzysiężenia wizyta premiera Polski Donalda Tuska w Wilnie. W spotkaniach z litewskimi odpowiednikami była demonstrowana solidarność, wspólnota celów w obliczu rosyjskiej agresji na Ukrainie, strategiczne partnerstwo, wspólne plany gospodarcze. Wszystko to jest ważne, warte wsparcia, cenne w trudnych czasach zagrożenia ze Wschodu. Niemniej polska mniejszość na Litwie i tym razem przeżyła coś w rodzaju deja vu. Akurat w momencie pobytu Donalda Tuska w Wilnie Wileński Sąd Okręgowy wydał orzeczenie stwierdzające, że Polacy nie mogą w swych nazwiskach używać polskich znaków diakrytycznych. Mogą jedynie poprawnie zapisać literkę „w”. W sprawie znaków diakrytycznych głos ma zabrać Sejm RL przyjmując odpowiednie prawo. Sejm zaś, rzecz oczywista, ani myśli tą sprawą się zająć. Przynajmniej w tej kadencji.

do Kazimierz

Przed kilkoma tygodniami w Wilnie gościł marszałek Sejmu RP Szymon Hołownia. Wizyta wówczas przebiegała w cieniu bezprecedensowego ataku na polskie szkolnictwo na Litwie, które po raz pierwszy w okresie niepodległości wprost jest zagrożone likwidacją. Takich celów nie kryje ani ministerstwo oświaty, ani stołeczny samorząd, którego władze szantażują polskie szkoły w Wilnie, żądając bezprawnie tworzenia w nich klas z litewskim językiem nauczania.

Nowa sąsiedzka tradycja?

Nowa sąsiedzka tradycja, gdy wizyta polskich przywódców na Litwie pokrywa się z atakiem litewskich władz na polską mniejszość ciągnie się od czasów, gdy prezydentem Polski był śp. Lech Kaczyński. Podczas jego wizyty w roku 2010 w Wilnie Sejm RL demonstracyjnie odrzucił ustawę, mającą zagwarantować litewskim Polakom oryginalną pisownię ich imion i nazwisk w dokumentach litewskich.

Nadszedł czas, byś opowiedział światu swoją historię!

Byłeś świadkiem ciekawego zdarzenia? Napisz, zrób zdjęcie, nakręć film na każdy temat i prześlij na adres info@L24.lt, a my je opublikujemy.

Wśród autorów najciekawszych tekstów rozlosujemy atrakcyjne nagrody! Świat czeka na twoją historię!

www.L24.lt info@L24.lt

Jeśli dzisiaj będziemy milczeć, jutro może być za późno

23 marca w Wilnie odbędzie się marsz i wiec w obronie oświaty mniejszości narodowych. Zdaniem organizatorów protestu, obywatele Litwy narodowości nielitewskiej – Polacy, Rosjanie, Białorusini – mieli nadzieję, że po zmianie modelu szkolnictwa średniego należała uwaga i szacunek zostaną okazane ojczystym językom mniejszości narodowych na Litwie, w których nauczanie odbywało się od czasu odzyskania przez Litwę niepodległości. Ale tak się nie stało.

W związku z tym 23 marca w Wilnie odbędzie się marsz i wiec w obronie szkół mniejszości narodowych. Uczestnicy protestu zaczynają się zbierać o godz. 11.30 na placu Niepodległości przy Sejmie RL. O godz. 12.00 rozpocznie się marsz. Jego uczestnicy al. Giedymina podążą do placu Vincasa Kudirki, gdzie zatrzymają się przy siedzibie Rządu RL. Dalsza trasa przemarszu al. Giedymina i ul. Šventaragio poprowadzi na plac Simonasa Daukantasa przy Pałacu Prezydenta RL, gdzie w godzinach 12.30-13.00 odbędzie się wiec protestu.

Jan

Nigdy nie będzie zgody na ograniczenie praw mniejszości narodo-

wych w obszarze oświaty i zostaną w tym celu wykorzystane wszelkie możliwości prawne. Coś takiego nie powinno mieć miejsca w Unii Europejskiej.

Marek

Razem obronimy szkoły mniejszości narodowych przed litewskim nacjonalizmem.

Anna

W sobotę 23 marca z całą rodziną będę na wiecu. Zachęcam innych, nie możemy milczeć. Czyli obecność obowiązkowa dla wszystkich tych, którym nie jest obojętny los naszych szkół, przyszłość naszych dzieci, po prostu przetrwanie polskości.

E.A.

Razem obronimy szkoły, w jedności siła! Nie dajmy się zastraszyć i manipulować.

Rafał

Litewscy nacjonałści (szczególnie landsbergiści i liberałowie) ciągle atakują szkoły mniejszości narodowych, wciąż podburzają nastroje społeczne. Komu to służy? - bo na pewno nie mieszkańcom i nie Litwie ...

z Wilna

CHROŃMY NASZE SZKOŁY!
STAŃMY W SOLIDARNOŚCI!
PAMIĘTAJ, ŻE TYLKO RAZEM JESTEŚMY SILNI!
JEŚLI DZISIAJ MILCZYMY, JUTRO

MOŻE BYĆ ZA PÓŹNO!

Ryszard

Pomysły likwidowania sieci szkół jednej czy drugiej mniejszości narodowej są absurdalne, niesprawiedliwe, dyskryminujące. Czyżby władze znów chciały dzielić społeczeństwo i wzbudzać niepokój?

Mariusz

Popieram! I obowiązkowo 23 marca będę na wiecu z całą rodziną!

Antoni

Ataki na szkoły mniejszości narodowych to, niestety, nic nowego. Powtarzamy ten scenariusz od przeszło 30-tu lat, czyli cały okres niepodległej Litwy. To nieustanne manipulowanie i ciągłe próby pogarszania stanu polskiej oświaty w republice, nawet przystąpienie do Unii Europejskiej nie wpłynęło na władze lituwskie, by postępować zgodnie z prawem i powszechnie uznanymi normami. Standardem w Litwie wydaje się być brak standardów.

Patriota

Po decyzji ZG ZPL o przeprowadzeniu marszu przez Wilno i wiecu w obronie polskiego szkolnictwa mobilizacja i determinacja jest ogromna. Dziękujemy panie prezesie Walde-marze Tomaszewski za stanowcze i pryncypialne działania.

Ego

Precz z agresywnym szowinizmem.

Rolnikami gardzą, ale „żreć chcą tanio”

Zaostrza się protest rolników w Polsce i całej Unii. Gdy piszę ten felieton, w setkach różnych miejsc w Polsce blokowane są drogi i autostrady, przejścia graniczne z Ukrainą. W Brukseli jest potężny chaos z powodu strajków rolników. Skąd zatem taka determinacja pracowników wsi?

Janusz

Niestety, Komisja Europejska, unijni biurokraci, zarzynają europejską gospodarkę. Teraz szczególnie dotknęto to rolników, w których uderzył tzw. Zielony Ład (utopia i szaleństwo lewackich demagogów) oraz otwarcie wspólnego rynku na produkty rolne z państw trzecich (głównie niekontrolowany napływ pszenicy, młyn itd. z Ukrainy). Rolnicy protestują niemal w całej Unii i z pewnością nie odpuszczają, bo faktycznie walczą o przetrwanie swoich gospodarstw i przyszłość swoich rodzin.

!!

Zielony Ład = Głód !!
NIE dla produktów rolnych z Ukrainy !!

Adam

Te rolnicze protesty mają oczywiste uzasadnienie, bo polityka Unii to jedna wielka katastrofa.

Szkoda, że blokady dróg i ciągniki w miastach utrudniają codzienne życie zwykłym mieszkańcom a nie tym co trzeba - Ursuli v.d. Layen, biurokratom brukselskim, czy też rządowi państw.

Niestety rolnicy zostali zmuszeni sytuacją do tak drastycznych form protestu, by zwrócić uwagę na narastające problemy branży rolniczej.

cc

Rolnicy domagają się poważnego potraktowania.

Alek

Niekontrolowany import surowców z Ukrainy i krzywdzące założenia for-

sowanego przez Brukselę Zielonego Ładu to główne powody rolniczych protestów. Ale to nie wszystko. W górę poszły ceny maszyn, nawozów, a w tym czasie uzyskiwana cena za zboże poleciała ostro w dół. A przecież pracuje się po to, żeby zarobić i żyć godziwie, a nie liczyć straty albo liczyć, że się wyjdzie na zero. Unijna polityka rolna prowadzi europejskie rolnictwo, szczególnie to prywatne, rodzinne (jakiego wciąż wiele w Polsce i krajach naszego regionu) do bolesnego upadku. Zwycięsko mogą się czuć wielkie zagraniczne holdingi np. ukraińskie (bo przecież nie tamtejsi rolnicy) oraz wielkie holdingi unijne. Ale to nie gwarantuje w przyszłości ani zdrowej ani dobrej jakości ani taniej żywności na nasze stoły, nie mówiąc o tragedii tysięcy rodzin pozbawionych środków do życia, tracących dorobek nieraz całych pokoleń.

Flaga Wileńszczyzny

HYMN WILEŃSZCZYZNY

Wileńszczyzny drogi kraj

Słowa i muzyka
Jana Gabriela Mincewicza

Gdzie nad Wilią drżą kaczeńce,
Zapatrzone w modrą gładź,
Świętojańskie płyną wieńce
By dziewczętom szczęście dać.

Refren: Ukochana moja ziemio,
Wileńszczyzny drogi kraj.
Na nic Ciebie nie zamienię,
Z Tobą żyć i umrzeć daj.

W Ostrej Bramie dnia każdego,
Woła wiernych dzwonów spiż.
A Trzy Krzyże Wiwulskiego,
Jak drogowskaz wiodą wzwyż.

Refren: Ukochana moja ziemio...

Rozrzucone ojców kości,
Pośród jarów, pośród gór,
Co broniły tu polskości,
Dając dla nas piękny wzór.

Refren: Ukochana moja ziemio...

Szanowni Czytelnicy!
Drodzy Mieszkańcy Wileńszczyzny!

Wileńszczyzna to szczególna i wyjątkowa ziemia, to dziedzictwo naszych przodków i spuścizna wielu pokoleń. Od wieków Wileńszczyzna to kraj wielonarodowościowy, gdzie obok siebie mieszkają Polacy i Białorusini, Rosjanie i Litwini, Żydzi i Tatarzy. Większość mieszkańców Wileńszczyzny, mimo tragicznych zawirowań historii XX wieku, nadal stanowią Polacy.

Każda wspólnota, aby mogła istnieć i rozwijać się, potrzebuje również symboli wokół których się jednoczy, na których może oprzeć swoją tożsamość. Dlatego na winiecie naszego Tygodnika widnieje jeden z herbów, ujmujących nasz symbol chrześcijański Trzech Krzyży górujących nad Wilnem oraz św. Michała Archanioła, zwalczającego zło i szatana. Symbol ten zaproponowano na początku lat dziewięćdziesiątych jako herb rejonu wileńskiego. Mając na uwadze fakt, że nasz Tygodnik jest medialnym głosem mieszkańców całej Wileńszczyzny, powstał symbol, który widnieje na pierwszej oraz innych stronach gazety, i który jest już szeroko używany podczas licznych uroczystości na Wileńszczyźnie. Symbol kojarzący się z naszą małą Ojczyzną, który stał się znakiem rozpoznawczym regionu.

Flaga Wileńszczyzny nawiązuje do barw narodowych, historii Ziemi Wileńskiej i jej rycerskich tradycji. Jest to biało-czerwona szachownica, na której widnieje Pogoń, będąca w czasach przedwojennych częścią herbu województwa wileńskiego. Flaga Wileńszczyzny jest pomostem łączącym naszą piękną przeszłość z naszymi teraźniejszymi losami. Jest elementem, który nas jednoczy i pomaga budować poczucie wspólnoty opartej na hasle „Bóg Honor Ojczyzna”.

KALENDARIUM HISTORYCZNE WILEŃSZCZYZNY: 14-20 marca 2024 r.

- 14 marca 1896 r. w Wilnie zaczęła działać pierwsza stacja telefoniczna.
- 14 marca 1913 r. urodził się Witold Rudziński, absolwent USB, organizator życia muzycznego w międzywojennym Wilnie.
- 15 marca 1915 r. urodził się w Wilnie Longin Wojciechowski, dowódca 4 Brygady AK „Narocz”.
- 15 marca 1923 r. Rada Ambasadorów na podstawie Traktatu Wersalskiego dokonała aktu inkorporacji Litwy Środkowej do Polski, zatwierdzając całość granic Rzeczypospolitej.
- 16 marca 1896 r. w Trokach urodził się Rafał Abkowicz – ostatni polski hazzan karaimski (zwierzchnik duchowy).
- 17 marca 2011 r. Sejm RL przyjął nowelizację Ustawy o Oświacie, godzącą w Polaków i inne mniejszości narodowe, usuwając język ojczysty z egzaminów maturalnych.
- 17 maja 1916 r. w Wilnie urodził się Czesław Wołłejko, wybitny aktor, jeden z czołowych amantów polskiego kina i teatru.
- 18 marca 1909 r. urodził się Mieczysław Potocki ps. „Węgielny”, major, dowódca 2 Zgrupowania AK, które 13 lipca 1944 r. pod Krawczunami stoczyło bitwę z doborowymi oddziałami niemieckimi.
- 19 marca 1906 r. urodził się Józef Obrembski, ksiądz prałat, długoletni proboszcz parafii mejszagolskiej.
- 19 marca 1850 r. urodził się Józef Montwiłł, ziemianin, bankier, filantrop. Był radnym wileńskiej rady miejskiej, prezesem Miejskiego Kuratorium Opieki nad Biednymi, założyciel w Wilnie Towarzystwo Muzyczne i Polski Teatr „Lutnia Wileńska”.
- 19 marca 1909 r. w Purwiskach na Wileńszczyźnie urodził się Józef Łobodowski, poeta, autor liryki wizyjnej, prorockiej.
- 19 marca 1923 r. urodził się Antoni Dilys, ksiądz, duszpasterz w wielu parafiach Wileńszczyzny i Wilna.
- 20 marca 1990 r. uchwałą Rady Najwyższej Litwy powołano Tymczasową Komisję ds. Litwy Wschodniej, której celem, jak się okazało, była lituanizacja Wileńszczyzny.

Patriarcha Wileńszczyzny

Józef Obrembski urodził się 19 marca 1906 r. w Skarżynie Nowym k. Zambrowa, był synem Anny z rodziny Kołaczekowskich i Justyna Wincatego. Do Wilna przybył w roku 1925 na studia w seminarium duchownym. Kształcił się na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Stefana Batorego. Po otrzymaniu święceń kapłańskich w 1932 r. rozpoczął pracę duszpasterską jako wikariusz w Turgielach. Od 1950 r. pełnił obowiązki proboszcza w Mejszagole, gdzie mieszkał do śmierci.

Wychował niejedno pokolenie Polaków-katolików. W czasach sowieckich organizował opiekę nad wypędzonymi księżmi, ukrywał ich, prowadził katechezę wśród dzieci, jeździł po kołędzie, udzielał sakramentów świętych – również potajemnie, odwiedzał chorych. Schronienie u księdza znajdowali też żebracy i samotni. Nie uniknął też przesłuchań przez funkcjonariuszy sowieckiej służby bezpieczeństwa.

Za wieloletnie zasługi w krzewieniu wiary i polskości ksiądz Obrembski został m.in. wyróżniony medalem Zasłużony dla Kultury Polskiej i Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, który w 1994 r. wręczył mu prezydent Lech Wałęsa. W lutym 2011 roku podczas wizyty na Litwie prezydent Bronisław Komorowski osobiście uhonorował du-

chownego Krzyżem Wielkim Orderu Zasługi RP. Tytuł Honorowego Obywatela Rejonu Wileńskiego nadały mu władze rejonu wileńskiego, a w 2008 r. z rąk ambasadora Janusza Skolimowskiego otrzymał pierwszą na Litwie Kartę Polaka.

Ksiądz prałat Józef Obrembski zmarł 7 czerwca 2011 r. w wieku 105 lat. Został pochowany przy kościele Najświętszej Maryi Panny w Mejszagole. Na grobie księdza poświęcono pomnik nagrobny. Fundatorem tego pomnika jest m.in. urząd miasta Wysokie Mazowieckie z inicjatywy burmistrza Mirosława Siekierka.

Ksiądz był bardzo szanowaną osobą. Ksiądz prałata żegnali m.in. nuncjusz apostolski na kraje bałtyckie Luigi Bonazzi, metropolita mińsko-mohylewski ksiądz ar-

cybiskup Tadeusz Kondrusiewicz, biskup Juozas Tunaitis, księży z Polski i Wileńszczyzny, europosłowie Waldemar Tomaszewski i Janusz Wojciechowski, senator Łukasz Abgarowicz, posłowie Adam Lipski i Jacek Kurski, prezes Stowarzyszenia Wspólnota Polska Longin Komotowski, ambasador Polski na Litwie Janusz Skolimowski, delegacje samorządów Wileńszczyzny, Siedlec, Olsztynka, Wysokie Mazowieckie i Ostrowi Mazowieckiej – miejscowości, w której ksiądz Obrembski ukończył gimnazjum.

„Kapłan bliski mojemu sercu i sercom wszystkich Polaków na Wileńszczyźnie” – napisał w kondolencjach prezydent Bronisław Komorowski. „Wielki Polak, Patriotą i Kapłan” – napisał marszałek Senatu Bagdan Borusewicz. „Miałem szczęście poznać Jego ducha pełnego miłości do Kościoła i do ludzi” – napisał Józef kardynał Glemp, prymas senior.

19 marca 2007 r. szkole średniej w Mejszagole uroczystie nadano imię księdza prałata. W domku, gdzie mieszkał szacowny kapłan, mieści się Muzeum Księdza Prałata Józefa Obrembskiego. Postaci Obrembskiego poświęconych zostało kilka książek wydanych na Litwie, m.in. „Żywot jak stońce” autorstwa Jana Sienkiewicza i „Józef Obrembski – kapłan według Serca Bożego”, która zawiera wspomnienia księży Wileńszczyzny o duchownym.

Tydzień Języka Ojczystego – to święto słowa, wyobraźni i kreatywności

Każdy czuł się zwycięzcą

„Tyś nasza twierdza, tarcza,
Opieka i obrona.
Ojczysta święta mowa,
Bądź z serca pozdrowiona!”

Leopold Staff

Od 26 lutego do 1 marca w Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego w Niemenczynie odbył się Tydzień Języka Ojczystego, który objął swym programem uczniów klas początkowych, uczestnicy mieli okazję popisać się pięknym kaligraficznym pisaniem. W tym konkursie zwyciężczynią wśród klas pierwszych została Milana Andruskievičiūtė (1c), z klas 2 Wiktoria Szimiczewa (2c), z klas trzecich Patrycja Mataczyna (3a), z czwartych – Daria Tomaszewska (4b). Następnym dniem przywitał uczestników nowym konkursem, szybkim, wyrazistym czytaniem łamańców językowych. Komisja oceniająca czy-

tanie z każdej klasy wyłoniła zwycięzcę. Laureaci zostali nagrodzeni dyplomami oraz książeczkami. Kolejny dzień został ogłoszony dniem postaci z bajek. Uczniowie przyszli przebrani w ulubione postaci. Uczniowie klas 3-4 czytali bajki dla młodszych kolegów z klas 1 i 2. Po przeczytaniu bajki słuchaczom były zadawane pytania, za poprawną odpowiedź otrzymywali nagrody. Uczniowie też mieli okazję, poprzez odgadywanie zagadek, popisać się znajomością bajek. Następnego dnia uczniowie uczestniczyli w Świątce Poezji, gdzie zaprezentowali kunszt recytatorski. Wyłonić zwycięzców nie było łatwym zadaniem dla komisji oceniającej. Każdy uczestnik wykazał się odrębnymi zdolnościami artystycznymi. Wśród zwycięzców konkursu znaleźli się:

Mateusz Wyszomirski, 1a klasa - nauczycielka Alina Cesiul, Weronika Żyndul, 2a klasa - nauczycielka Aldona Maculewicz, Mateusz Fedorowicz, 3a klasa - nauczycielka Krystyna Lachowicz, Dawid Dąbrowski, 4a klasa - nauczycielka Honorata Feklistowa, Mateusz Piórko, 2d klasa - nauczycielka Waleria Gołowacka, Aleksej Siman, 3c klasa - nauczycielka Tatiana Paramonowa.

Ci uczniowie będą reprezentować gimnazjum na etapie strefowym i rejonowym.

Finalnym akcentem tygodnia było piątkowe podsumowanie wyników. Uczniowie, którzy wyróżnili się podczas poszczególnych wydarzeń, otrzymali zasłużone dyplomy oraz upominki. To był czas nie tylko rywalizacji, ale również integracji społecznej i wspólnego świętowania talen-

tów językowych. Każdy uczestnik mógł czuć się zwycięzcą, bo Tydzień Języka Ojczystego to święto słowa, wyobraźni i kreatywności, które pozostawiło niezapomniane wspomnienia uczniom i nauczycielom.

Organizatorzy:
Lilia Naruszewicz
Krystyna Lachowicz
Aldona Maculewicz
Jolita Lekawiczenie
Aldona Germanowicz
Waleria Gołowacka

Dzień Odrodzenia Niepodległości w Szkole Podstawowej im. Cz. Miłosza w Pakienie

Wolność zawsze była wartością

„A więc pamiętaj – w trudną porę –
marzeń masz być ambasadorem”.

Czesław Miłosz

11 marca na Litwie jest dniem świątecznym, gdyż nasz kraj obchodzi Dzień Odrodzenia Niepodległości. Jest to dzień wolny od pracy, toteż w Szkole Podstawowej im. Cz. Miłosza w Pakienie 8 marca odbyła się rejonowa impreza z tak podniosłej okazji.

Na uroczystą akademię przybyli dostojni goście – starszy specjalista wydziału oświaty samorządu rejonu wileńskiego Jarosław Subocz, tymczasowo p.o. starosty gminy Kowalczyki Ola Łukaszewicz oraz nauczyciele i uczniowie z pobliskich gimnazjów i szkół rejonu.

Rozpoczynając wspólne świętowanie, dyrektorka szkoły Janina Nowickaja przywitała wszystkich słowami: „Niepodległość była zawsze wartością, którą pielęgnujemy i chronimy. Kochajmy Litwę – małą, dumną i niezwykle piękną krainę”.

Przypomniała, że 11 marca 1990 roku Litwa, jako pierwsza z republik radzieckich proklamowała niepodległość.

Spółeczność szkoły zaprezentowała obszerny program artystyczny. Przygotowany montaż słowno-muzyczny zawierał fakty historyczne, które zilustrowane zostały piosenkami, tańcem oraz recytacją. Impreza przybliżyła uczestnikom wydarzenia na Litwie sprzed 34 lat. Szczególnie poruszył on osoby na sali, które były świadkami tych wydarzeń.

Litwa przeszła wiele trudnych chwil w tym okresy okupacji sowieckiej i niemieckiej. Zawsze pamiętamy i będziemy pamiętać tych, którzy utworowali drogę do niepodległości. Nasza wspólna dumna, nasza historia, nasza kultura i wiara w lepszą przyszłość sprawiły, że jesteśmy dzisiaj narodem jednolitym i silnym. Pielęgnujmy i chrońmy naszą wolność.

Renata Deinarovičienė,
nauczycielka historii

Szczególny dzień

Dokończenie ze s. 1
na pomnik był pozbawiony orła, ale od listopada 2022 roku orzeł znowu dumnie rozpościera swe skrzydła nad głazem. Dyrekcja gimnazjum, przedstawiciele SU oraz uczniowie I klas gimnazjalnych udali się tam, by złożyć hołd Szymonowi Konarskiemu. Złożono wieniec, zapalono znicze i przypomniano jego krótkie, aczkolwiek bogate życie. Dyrektor Walery Jagliński zaznaczył, iż patriotyzm bohatera nie wziął się znikąd, że to w domu zaszczerpiono mu miłość do Polski, kultury polskiej. Już jako uczeń Szymon Konarski wyróżniał się wszechstronnością

zainteresowań i miłością do kraju. Otrzymał doskonałe wykształcenie i mógł robić karierę, ale wszystko złożył na stosie ofiarnym dla ojczyzny. Jesteśmy dumni, że patronem naszego gimnazjum jest właśnie Szymon Konarski – polski działacz niepodległościowy. Człowiek honoru, który kochał Ojczyznę bardziej niż własne życie. Słowa „Com ja zasiał, tego nikt nie zniszczy”, które wypowiedział tuż przed wykonaniem wyroku, stając przed plutonem egzekucyjnym, dotychczas są ważnym przesłaniem dla wszystkich.

Gimnazjum im. Szymona Konarskiego w Wilnie

Ewangelia na każdy dzień tygodnia

Szanowni Czytelnicy „Tygodnika Wileńszczyzny”, już w dwóchsetnym dwudziestym trzecim, wydaniu mają Państwo możliwość codziennie spotykać się ze Słowem Bożym. Cieszymy się niezmiernie, że możemy przybliżyć życie, słowa i czyny Jezusa opisane w Ewangelii. Zamieszczamy Ewangelię na każdy dzień roku liturgicznego. Każdy fragment opatrzony został krótkim rozważaniem, które przyczynia się do refleksji nad przeczytanym Słowem Bożym i pomaga w zrozumieniu tego, co chce powiedzieć nam Stwórca. Na koniec każdego rozważania proponujemy krótką modlitwę, która wskazuje jedną z wielu dróg wcielania Go w życie. Niech Słowo Boże będzie inspiracją w naszym życiu.

**Czwartek,
14 marca 2024**

J 5, 31-47

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO JANA

Jezus oświadczył Żydom: „Gdybym sam o sobie dawał świadectwo, to świadectwo moje nie byłoby prawdziwe. Jest jednak ktoś inny, kto o Mnie świadczy, i wiem, że Jego świadectwo o Mnie jest prawdziwe. Wy posłaście swoich przedstawicieli do Jana, a on zaświadczył zgodnie z prawdą. Ja zaś nie przyjmuję świadectwa ludzi i jeśli o tym mówię, to jedynie dla waszego zbawienia. Jan był jak płonąca i dająca światło lampa, wy zaś krótki czas chcieliście cieszyć się tym promieniącym światłem. Lecz posiadane przeze Mnie świadectwo jest mocniejsze niż Janowe. Czyny bowiem, które Ojciec przekazał Mi do spełnienia – one właśnie świadczą o tym, że Ojciec Mnie posłał. Także sam Ojciec, który Mnie posłał, dał o Mnie świadectwo. Wy jednak ani nie usłyszeliście Jego głosu, ani też nie zobaczyliście Jego postaci. Jesteście również pozbawieni Jego nauki, ponieważ nie wierzycie Temu, którego On posłał. Zgłębiacie Pisma, gdyż uważacie, że dzięki nim będziecie mieć życie wieczne. One właśnie świadczą o Mnie. Mimo to nie chcecie zbliżyć się do Mnie, aby mieć życie. Ja nie przyjmuję chwaty od ludzi. Znam was i wiem, że nie ma w was miłości Boga. Przyszedłem w imieniu mego Ojca, a nie przyjmujecie Mnie. Przyjmiecie natomiast każdego innego, jeśli wystąpi we własnym imieniu. Jakże wy możecie stać się wierzącymi, skoro zabiegacie o wzajemne uznanie, a nie szukacie go u jedynego Boga? Nie sądzicie, że Ja będę was oskarżał przed Ojcem. Waszym oskarżycielem będzie Mojżesz, w którym wy pokładacie nadzieję. Gdybyście wierzyli Mojżeszowi, uwierzylibyście także i Mnie. On przecież pisał o Mnie. Jeśli zaś nie wierzycie jego pismom, jak uwierzycie mojemu nauczaniu?”

NASZE POKOLENIE

Można pomyśleć, że dzisiejsza Ewangelia jest o naszym zagubionym pokoleniu. Tak często szukamy źródła życia poza Bogiem. Nie wierzymy słowu Jezusa. „Mimo to nie chcecie zbliżyć się do Mnie, aby mieć życie”. To słowa Jezusa, które powinny być obecne w naszym codziennym rachunku sumienia. Bardzo ważne, abyśmy nie chcieli układać życia po swojemu albo według recept, które dają nam otaczający świat. Abyśmy nie zatwardzali serc, ale otworzyli je na Ewangelię, na Jezusa. Trzeba, aby w naszym życiu Bóg zajmował naczelną rolę. Nie możemy, jak mówi Ewangelia, szukać własnego uznania, ale woli Bożej. Oczywiście to nie jest łatwe, bo wymaga pokory, czasem rezygnacji z własnego patrzenia na życie. Jednak nie ma innej drogi do Boga.

Panie Boże, wiem, że czasem żyję tak, jakby wszystko zależało ode mnie. Dlatego proszę Cię, pomóż mi być takim, jakiego Ty pragniesz mnie mieć.

**Piątek,
15 marca 2024**

J 7, 1-2. 10. 25-30

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO JANA

Jezus wędrował po Galilei. Nie chciał bowiem iść do Judei, gdyż Żydzi usiłovali Go zabić. A zbliżało się żydowskie Święto Namiotów. Gdy Jego bracia poszli na święto, poszedł na nie także i On; jednak nie jawnie, lecz potajemnie. Niektórzy mieszkańcy Jerozolimy zastanawiali się: „Czy nie jest On tym, którego usiłują zabić? Tymczasem naucza całkiem jawnie i nikt

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

Mu się nie sprzeciwia. Może przywódcy rzeczywiście uznali, że jest Chrystusem? Wiemy jednak, skąd On pochodzi. Gdy natomiast przyjdzie Chrystus, nikt nie będzie wiedział, skąd pochodzi”. Jezus zaś, nauczając, wołał z mocą w świątyni: „Wprawdzie znacie Mnie i wiecie, skąd pochodzę. Nie przyszedłem jednak od samego siebie, ale wiarygodny jest Ten, który Mnie posłał, a którego wy nie znacie. Ja Go znam, gdyż od Niego pochodzę – to On Mnie posłał”. Próbowano Go więc uwięzić. Nikt Go jednak nie pojmał, ponieważ nie nadeszła jeszcze Jego godzina.

ŹRÓDŁO WOLNOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA

Mieszkańcom Jerozolimy wydaje się, że znają Jezusa i wiedzą o Nim wszystko i że to daje im prawo do oceniania Jego samego i Jego nauki. Jezus nie tłumaczy się, zachowuje swoją tajemnicę pochodzenia od Ojca i nie zraża się ich knowaniami. Wie, że dopóki nie nadejdzie godzina ustanowiona przez Ojca, nic nie mogą Mu uczynić. Pozostaje wolny i jednocześnie ostrożny, rozważny, odpowiedzialny. Nie eskaluje sporu. Przykład Jezusa jest dla nas świadectwem, że nic tak jak wierność woli Ojca nie czyni nas wolnymi i bezpiecznymi w życiu.

Jezu, ja także jestem posłany do różnych środowisk, aby świadczyć o Tobie. Niech wierność Twemu posłaniu będzie źródłem mojej wolności i poczucia bezpieczeństwa.

wśród zebranego tłumu. Niektórzy chcieli Go uwięzić, lecz nikt nie odważył się Go pojmać. Tymczasem studzy powrócili do wyższych kapłanów i faryzeuszów. Ci zapytali ich: „Dlaczego nie przywieźliście Go tutaj?”. Studzy odpowiedzieli: „Nigdy żaden człowiek tak nie przemawiał”. Faryzeusze zwrócili się do nich: „Czy może i wy daliście się Mu zwieść? Czy uwierzyli w Niego któryś z przywódców albo faryzeuszów? A ten tłum nieznaną Prawa jest przeklęty!”. Wówczas zabrał głos jeden z nich – Nikodem, który wcześniej przyszedł do Jezusa: „Czy zgodnie z naszym Prawem nie osądza się człowieka, dopiero gdy się go wysłucha i rozpozna, co uczynił?”. Odpowiedziano mu: „Czy i ty jesteś z Galilei? Zbadaj, a przekonasz się, że żaden prorok nie wywodzi się z Galilei”. I rozeszli się do swoich domów.

ZNAK SPRZECIWU

Wobec osoby Jezusa nie można pozostać obojętnym. Tłum wyraża przeciwstawne opinie na Jego temat. Są tacy, których On fascynuje i przekonuje, i tacy, których irytuje i gorszy. Rozdarci wewnętrznie z powodu Jezusa są studzy świątyni. Mają rozkaz Go pojmać, lecz są tak zachwyceni Jego nauką, że tego nie czynią, narażając się faryzeuszom. Podzielony jest także sam Sanhedryn. Większość potępia Jezusa, lecz są i tacy, a wśród nich Nikodem, którzy Go bronią. Także my, nasze rodziny, znajomi i środowiska, w których żyjemy, stykając się z Jezusem, winniśmy się opowiedzieć, po której stronie jesteśmy.

Jezu, pragnę w prostocie i zachwycie rozpoznawać Twoją obecność w moim życiu. Pragnę odważnie i konsekwentnie bronić prawdy o Tobie.

**Sobota,
16 marca 2024**

J 7, 40-53

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO JANA

Niektórzy z tłumu, który słuchał Jezusa, mówili: „On rzeczywiście jest prorokiem”. Inni stwierdzali: „On jest Chrystusem”. Inni jednak pytali: „Czy Chrystus może pochodzić z Galilei? Czyż Pismo nie wskazało, że Chrystus będzie potomkiem Dawida i że przyjdzie z Betlejem, miejscowości, z której pochodził Dawid?”. I tak doszło z Jego powodu do podziału

J 12, 20-33

**Niedziela,
17 marca 2024
5 niedziela Wielkiego Postu**

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO JANA

Wśród tych, którzy przybyli na święto, aby oddać cześć Bogu, byli także Grecy. Przyszli oni do Filipa, pochodzącego

Ewangelia na każdy dzień tygodnia

z Betsaidy w Galilei, i poprosili: „Panie, pragniemy zobaczyć Jezusa”. Filip powiedział o tym Andrzejowi, a następnie obaj przekazali to Jezusowi. Jezus zaś im odrzekł: „Nadeszła już godzina, aby Syn Człowieczy doznał chwały. Uroczycie zapewniam was: Jeśli ziarno pszenicy wrzucone w ziemię nie obumrze, pozostanie tam samo; jeśli zaś obumrze, przynosi obfity plon. Ten, kto kocha swoje życie, traci je; ten zaś, kto nie przecenia swojego życia na tym świecie, zachowa je na życie wieczne. Jeśli ktoś Mi służy, niech idzie za Mną. A gdzie Ja jestem, tam będzie też mój sługa. Jeśli ktoś Mi służy, Ojciec okaże mu cześć. Teraz jestem głęboko wstrząśnięty. I cóż mam powiedzieć? Ojcze, ocal Mnie od tej godziny? Przecież przyszedłem z tego powodu – dla tej godziny. Ojcze, uwielbij swoje imię!”. Wtedy zabrzmiał głos z nieba: „Już uwielbiłem i jeszcze uwielbię”. Ludzie, którzy tam stali i usłyszeli ów dźwięk, mówili: „Zagrzmiało”, inni jednak twierdzili: „Anioł przemówił do Niego”. Jezus więc wyjaśnił: „Głos ten rozległ się nie ze względu na Mnie, lecz ze względu na was. Teraz dokonuje się sąd nad tym światem. Teraz zostanie usunięty władca tego świata. Ja natomiast, gdy zostanę wywyższony nad ziemię, pociągnę wszystkich ku sobie”. Powiedział to, aby zaznaczyć, w jaki sposób miał umrzeć.

RADYKALIZM ŻYCIA CHRZEŚCIJAŃSKIEGO

„Jeśli ziarno pszenicy wrzucone w ziemię nie obumrze, pozostanie tam samo; jeśli zaś obumrze, przynosi obfity plon”. Jezus przyszedł, aby zasiać w ludzkości ziarno życia Bożego. Wymaga to wielkiego radykalizmu, bo ekonomia Boga jest inna: aby żyć, trzeba umrzeć; aby zyskać, trzeba stracić. „Ten, kto kocha swoje życie, traci je; ten zaś, kto nie przecenia swojego życia na tym świecie, zachowa je na życie wieczne”. Trzeba więc zrezygnować z siebie i podążać za Jezusem. Znakiem prawdziwego życia jest krzyż Chrystusa, który głośno woła do naszych sumień i serc. To jest owa „godzina” Jezusa. Słowo „krzyż”, wypowiedziane do człowieka naszych czasów, niesie ocalenie. Czy potrafisz usłyszeć ten głos, kiedy każdego dnia patrzę na krzyż Chrystusa zawieszony na ścianie mojego mieszkania?

Panie Jezus, dziękuję Ci, Ty z dajesz mi prawdziwe życie, dajesz mi ocalenie.

**Poniedziałek,
18 Marca 2024**

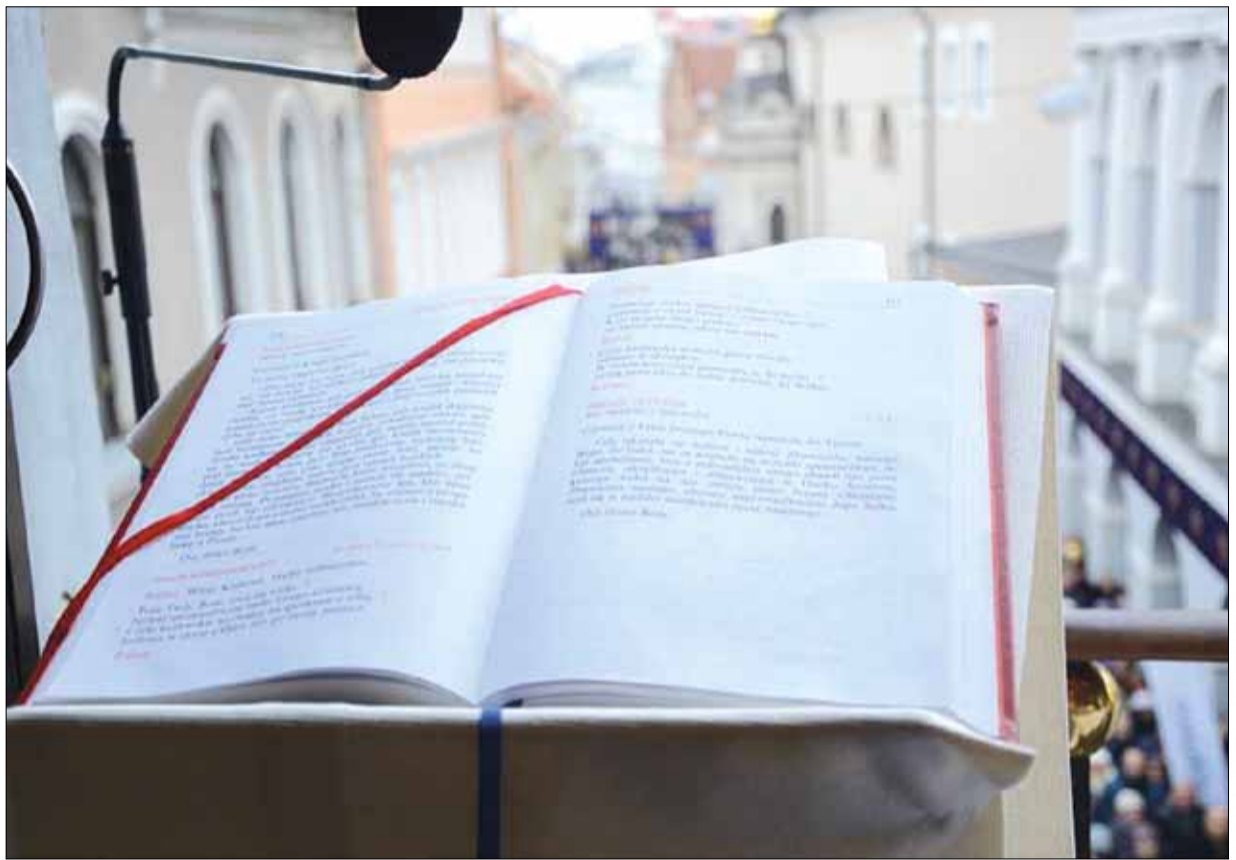
J 8, 1-11

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO JANA

Jezus udał się na Górę Oliwną. Rankiem jednak przybył ponownie do świątyni. A gdy cały lud przyszedł do Niego, usiadł i nauczał ich. Wtedy nauczyciele Pisma i faryzeusze przyprowadzili do Niego kobietę przytapaną na cudzołóstwie. Postawili ją w środku i powiedzieli do Niego: „Nauczycielu, tę kobietę dopiero co przytapano na cudzołóstwie. Mojżesz polecił nam w Prawie, aby takie kobiety kamienować. A jakie jest Twoje zdanie?”. Mówili to, wystawiając Go na próbę, aby móc Go oskarżyć. Jezus tymczasem pochylił się i pisał palcem na ziemi. A gdy oni nie przestawali się dopytywać, wstał i rzekł: „Ten z was, który jest bez grzechu, niech pierwszy rzuci w nią kamieniem”. I znowu się pochylił i pisał na ziemi. Gdy to usłyszeli, zaczęli po kolei rozchodzić się, poczynając od starszych ludu, tak że w końcu został tylko On i stojąca pośrodku kobieta. Gdy Jezus wstał, zapytał ją: „Kobieto, gdzie oni są? Nikt cię nie potępił?”. Ona zaś odparła: „Nikt, Panie”. Wtedy jej oświadczył: „Ja też cię nie potępiam. Idź, lecz odtąd już nie grzesz”.

LEKCJA MIŁOSIERDZIA

Faryzeusze i uczeni w Piśmie przyprowadzają do Jezusa kobietę przytapaną na cudzołóstwie. Mówią Jezusowi, że Prawo Mojżeszowe nakazuje takie kobiety kamienować. Mistrz milczy i pochylił się, zaczyna pisać palcem po ziemi. Znany biskup z Brazylii Hélder Câmara powiedział kiedyś: „Byłbym szczęśliwy, mogąc uczestniczyć w tej scenie. Zwłaszcza w chwili, gdy Chrystus bardzo spokojnie pisał na ziemi. Świadkowie musieli być zaciekawieni, może nawet zaniepokojeni,

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

co też pisał Jezus. Ale mimo tego ostrzeżenia, jakiego udzielił nam Chrystus, wciąż nosimy ze sobą kamienie. Zawsze mamy kamienie, by rzucić nimi w innych. To coś okropnego ta mania osądzania i potępienia. Jakże trudno jest się nawrócić”. Nie można budować właściwego społeczeństwa bez sprawiedliwości, ale nie można go również budować bez wybaczenia. Takiej prawdy ewangelicznej potrzebuje także każdy z nas, bo w społeczeństwie, w którym żyjemy, bardzo często postawa Jezusa jest skazana na banicję.

Jezu, proszę, daj mi serce miłosierne, abym nikogo nie osądzał ani nie potępił.

**Wtorek,
19 marca 2024
Św. Józefa, Oblubieńca
Najświętszej Maryi Panny, uroczystość**

Mt 1, 16. 18-21. 24a

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO MATEUSZA

Jakub był ojcem Józefa, męża Maryi, która urodziła Jezusa, zwanego Chrystusem. A oto jak było z narodzeniem Jezusa Chrystusa: Matka Jego była zaręczona z Józefem. Zanim jednak zamieszkali razem, poczęła z Ducha Świętego. Jej mąż Józef był człowiekiem sprawiedliwym. Nie chciał Jej znieścawić i dlatego postanowił rozstać się z Nią po kryjomu. A gdy tak zdecydował, anioł Pański ukazał mu się we śnie i powiedział: „Józefie, synu Dawida, nie bój się przyjąć twojej żony Maryi, gdyż to, co się w Niej poczęło, pochodzi z Ducha Świętego. Urodzi Ona syna, a ty nadasz Mu imię Jezus, gdyż On uwolni swój lud od grzechów”. Gdy Józef zbudził się, uczynił tak, jak mu nakazał anioł Pański, i przyjął swoją żonę.

POWRÓCIĆ DO SERCA

Cicha obecność św. Józefa przy Jezusie i Maryi jest dla nas wielką katechezą. Święty Józef uczy pokory, zaufania Bogu. „Bądź pokorny i pełen pokoju, a Jezus będzie z tobą”. Te słowa Tomasza à Kempis z O naśladowaniu Chrystusa są konkluzją życia św. Józefa. Starajmy się więc go naśladować, aby i z nami był Jezus. Bądźmy sprawiedliwi, dyskretni i otwarci na Bożą wolę. By jednak tak się mogło stać, najpierw trzeba być człowiekiem modlitwy, tak jak św. Józef. Wiele najważniejszych spraw dokonuje się w ciszy, przed obliczem Boga, bo tak naprawdę tylko w ciszy można usłyszeć Jego głos. W hałasie świata trudno realizować wolę Bożą. Dlatego szukajmy wyciszenia. Bóg jest blisko. Jest w naszym sercu. Trzeba tylko do serca powrócić.

Panie, dziękuję Ci za św. Józefa, on jest dla mnie przewodnikiem, jak każdego dnia pełnić Twoją wolę, uczy pokory i zaufania.

**Środa,
20 marca 2024**

J 8, 31-42

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO JANA

Tym Żydom, którzy Mu uwierzyli, Jezus oświadczył: „Jeśli pozostaniecie wierni mojej nauce, będziecie rzeczywiście moimi uczniami i poznacie prawdę, a prawda uczyni was wolnymi”. Oni odpowiedzieli: „Jesteśmy potomkami Abrahama i nigdy dotąd nie podlegaliśmy nikomu jako niewolnicy. Jak więc możesz twierdzić: «Staniecie się wolni»?”. Wtedy Jezus im odrzekł: „Uroczycie zapewniam was: Każdy, kto popełnia grzech, staje się niewolnikiem grzechu. Niewolnik nie pozostaje w domu na zawsze, stale natomiast pozostaje w nim Syn. Jeżeli więc Syn obdarzy was wolnością, będziecie naprawdę wolni. Wiem, że jesteście potomkami Abrahama, a mimo to usiłujecie Mnie zabić, ponieważ nie ma w was mojej nauki. Ja mówię o tym, co zobaczyłem u Ojca. Spełniajcie więc wszystko, co usłyszeliście od Ojca”. Odpowiedziano Mu: „Naszym ojcem jest Abraham”. Wówczas Jezus rzekł: „Gdybyście byli dziećmi Abrahama, pełnilibyście dzieła Abrahama. Lecz wy usiłujecie Mnie zabić – człowieka, który objawił wam prawdę, którą usłyszał od Boga. Tego Abraham nie uczynił. Wy spełnacie dzieła waszego ojca”. Wtedy Mu odpowiedzieli: „Nie urodziliśmy się z nierządu; mamy jednego ojca – Boga”. Jezus im odpowiedział: „Gdyby Bóg był waszym ojcem, to i do Mnie odnosilibyście się z miłością, ponieważ wyszedłem i przybywam od Boga. Nie przyszedłem sam od siebie, lecz On Mnie posłał”.

PRAWDA WYZWAŁA

Jednym z istotnych warunków, aby być prawdziwym uczniem Chrystusa, jest trwanie w Jego nauce. Słowo Jezusa pomaga stać w prawdzie. W jego świetle możemy dostrzec nasze grzechy i przyjąć Boże przebaczenie. Zatem prawda wyzwala nas z naszych grzechów i daje siłę do walki ze słabościami. Jesteśmy wolni zgodnie z tym, co obiecał nam Jezus: „Prawda uczyni was wolnymi”. Możemy przyjąć miłość Boga. Z niewolników możemy stać się Jego dziećmi. Jezus jest prawdą. Dzięki Jego ofierze na krzyżu otrzymaliśmy wolność.

Panie Jezus, pragnę trwać w Twojej nauce i w jej świetle poznawać prawdę.

Fortuna wydana na narkotyki

Europejczycy wydają na nielegalne narkotyki ponad 31 mld euro rocznie. Na pierwszym miejscu są konopie indyjskie – wartość rynku detalicznego tego narkotyku szacuje się na 12 mld rocznie. Rynek kokainy jest drugi co do wielkości rynkiem narkotykowym w UE. Jego wartość szacuje się na 11,6 mld euro rocznie. Wpływ międzynarodowego handlu narkotykami na życie ciągle wzrasta. Przemoc, korupcja oraz łamanie prawa i naruszenia demokracji stają się coraz bardziej powszechne.

Nowy wymóg dla wspinaczy

Tylko ci wspinacze, którzy będą mieli przy sobie urządzenie śledzące, kosztujące 10-15 dolarów, będą mogli wspiąć się na Mount Everest. Ma to pomóc w ich namierzeniu i w razie potrzeby skrócić czas potrzebny na akcję ratunkową. Turyści będą mogli wypożyczyć specjalny chip, a po zakończeniu wyprawy chip należy zwrócić. Władze Nepalu starają się zmniejszyć liczbę ofiar śmiertelnych wśród wspinaczy i podejmują wiele działań, aby chronić tych, którzy chcą zdobyć szczyt.

Zatroskanie o schrony

Ministerstwo spraw wewnętrznych Estonii chce wprowadzenia w kraju nakazu budowy schronów we wszystkich nowych budynkach o powierzchni większej niż 1200 metrów kwadratowych oraz do budowania ich w obiektach już istniejących. Obecnie w kraju trwają prace adaptacyjne istniejących pomieszczeń mających w razie potrzeby pełnić funkcję schronów. Plany MSW przewidują budowę w ciągu 10 lat schronów mogących pomieścić 730 tys. osób – ponad połowę populacji Estonii. Planom resortu spraw wewnętrznych sprzeciwia się ministerstwo klimatu.

Premierzy na czarnej liście

Ministerstwo spraw zagranicznych Rosji opublikowało listę czołowych polityków państw bałtyckich, którym zabroniono wjazdu na terytorium. Na liście znalazły się m.in. premier Estonii Kaja Kallas i premier Łotwy Evika Silina. Z Litwy znaleźli się na niej: wiceminister spraw zagranicznych Mantas Adomenas, minister sprawiedliwości Ewelina Dobrowolska, minister finansów Gintare Skaiste oraz minister spraw zagranicznych Gabriellus Lanbdsbergis. Jak poinformowano, zakazem wjazdu objęto łącznie 347 obywateli tych trzech państw, jednak na opublikowanej przez MSZ liście znalazły się tylko nazwiska osób uznanych za „najbardziej wrogo nastawione wobec Rosji”.

Madryt: Wielotysięczna manifestacja obrońców życia

Kilkadziesiąt tysięcy członków organizacji katolickich i stowarzyszeń pro-life wzięło w niedzielę udział w manifestacji przeciwko aborcji.

Wydarzenie odbywające się pod hasłem „Tak dla życia” zgromadziło wiele rodzin. Uczestnicy zgromadzili się w centrum Madrytu.

Jak poinformowała współorganizująca demonstrację Leticia Salinero, niedzielny marsz służy promocji kultury istnienia rozumianego jako życie od poczęcia do naturalnej śmierci. – Bez względu na to, jakie jest ludzkie życie, należy go bronić. Jesteśmy tu po to, aby mówić, że życie jest darem, bez względu na okoliczności, a także bronić prawa do życia dla każdego człowieka – powiedziała Salinero.

Hiszpańska aktywistka podkreśliła, że obecne na demonstracji osoby chcą przeciwstawić się przepisom służącym zabijaniu nie narodzonych dzieci. – Te przepisy są niezgodne z prawem naturalnym – dodała.

Uczestniczący w niedzielnym wydarzeniu aktywiści wskazywali na paradoks polegający na większych wydatkach rządu Hiszpanii Pedro Sancheza na wspieranie przerywania ciąży, niż na pomoc dla ciężarnych kobiet. Jak wyliczyli oni, w 2023 r. państwo hiszpańskie

przekazało łącznie 40 mln euro na aborcję, podczas gdy na pomoc dla kobiet w ciąży zaledwie 20 mln euro.

Ustawa dopuszczająca przerwanie ciąży w Hiszpanii, która została uchwalona przez parlament w lutym 2010 r., dopuszcza aborcję na życzenie kobiety w pierwszych 14 tygodniach ciąży. Przewiduje też, że aborcja jest dopuszczalna do 22. tygodnia ciąży, jeśli ta zagraża zdrowiu lub życiu matki. W 2023 r. na terenie tego kraju przeprowadzono 98 tys. aborcji, czyli o 9 proc. więcej w stosunku do roku poprzedniego.

Francja pierwszym takim krajem na świecie

W poniedziałek Francja jako pierwszy kraj na świecie wpisała prawo do aborcji do swojej konstytucji. Ustawodawcy z obu izb fran-

cuskiego parlamentu rozstrzygnęli tę kwestię stosunkiem głosów 780 za i 72 przeciw, z łatwością uzyskując większość trzech piątych niezbędną do zmiany ustawy zasadniczej.

Poniedziałkowe głosowanie, które odbyło się podczas specjalnego posiedzenia w Pałacu Wersalskim, było ostatnim krokiem w procesie legislacyjnym. Wcześniej francuski Senat i Zgromadzenie Narodowe większością głosów zatwierdziły odpowiednią poprawkę. Przedmiotem zmiany jest wpisanie nowego paragrafu w artykule 34 konstytucji o treści: „Ustawa określa warunki korzystania z przysługującej kobiecie swobody dobrowolnego przerwania ciąży”. Głosowanie to było 25 zmianą konstytucji francuskiej od czasu powstania V Republiki w 1958 r.

Irlandczycy w referendum opowiedzieli się za małżeństwem i rodziną

Dokończenie ze s. 1
cze nie i zdecydowanie opowiedzieli się za normalnym modelem rodziny opartym na związku małżeńskim kobiety i mężczyzny.

W piątek 8 marca w Irlandii odbyło się referendum, które zgodnie z oczekiwaniami rządu premiera Leo Vardakara i większości klasy politycznej, miało doprowadzić do usunięcia z konstytucji zapisów dotyczących rodziny, macierzyństwa i roli kobiet w rodzinie. Zdaniem szefa rządu, są one „bardzo staromodne i bardzo seksistowskie”.

Pierwszą propozycją w ramach referendum była zmiana zwrotu „państwo uznaje rodzinę za naturalną, pierwotną i podstawową komórkę społeczną” na: „państwo uznaje rodzinę, czy to opartą na małżeństwie, czy też innej trwałej relacji, za naturalną, pierwotną i podstawową komórkę społeczną”.

Ponadto, z fragmentu: „państwo zobowiązuje się strzec ze szczególną troską instytucji małżeństwa, na której opiera się rodzina, i chronić ją przed atakami” zamierzano wykreślić słowa: „na której opiera się rodzina”.

Głęboko zmodyfikowany miał zostać zapis o treści: „państwo uznaje, iż poprzez swoje życie w

domu kobieta daje państwu wsparcie, bez którego nie można osiągnąć wspólnego dobra” i „matki nie będą zmuszone przez konieczność ekonomiczną do angażowania się w pracę, zaniedbując swoje obowiązki w domu”.

Zamiast tego miały się pojawić następujące sformułowania:

„Państwo uznaje, że świadczenie opieki przez członków rodziny na rzecz siebie nawzajem ze względu na istniejące między nimi więzi daje społeczeństwu wsparcie, bez którego nie można osiągnąć wspólnego dobra, i będzie dążyć do wspierania takiego świadczenia”.

Choć spodziewano się, że propozycje zostaną przyjęte, to kolejne dane wskazywały, że wynik głosowania jest odwrotny. Frekwencja wyniosła zaledwie około 30 proc., a na pierwsze z pytań negatywnie odpowiedziało aż 2/3 głosujących.

Premier Varadkar, zadeklarowany homoseksualista uważający się za „chadeka” przyznał, że cała inicjatywa zakończyła się niepowodzeniem. Oświadczył, że jego rząd zaakceptuje rezultaty referendum.

„Myślę, że na tym etapie jest jasne, że referenda w sprawie poprawek rodzinnych i dotyczących opieki zostały odrzucone – całkowicie od-

rzuczone przy przyzwoitej frekwencji” – powiedział szef irlandzkiego rządu. Dodał, że władzom nie udało się przekonać większości społeczeństwa, by poparło propozycje.

Z tego powodu odwołano pokaz fajerwerków w Dublinie mający być częścią zwycięskiej fety zwolenników zmiany.

Portal Opoka.org.pl zaznacza, że wyniki referendum zaskoczyły dużą część opinii publicznej, ponieważ w ostatnich latach w Irlandii weszło w życie wiele radykalnie lewicowych rozwiązań.

Przypomnijmy, że w referendum z 2015 roku Irlandczycy opowiedzieli się za ustanowieniem tzw. małżeństw jednopłciowych. Z kolei w 2018 roku poparli aborcję. Jak informowaliśmy, w referendum ws. zniesienia ochrony życia od poczęcia, 2/3 głosujących opowiedziało się za zabijaniem dzieci poczętych. Rząd przyjął to z wielkim zadowoleniem i zapowiedział wprowadzenie nowych, proaborcyjnych przepisów jeszcze w tym samym roku. Urzędujący „chadecki” premier Leo Varadkar, zadeklarowany homoseksualista już wcześniej mówił, że wynik referendum aborcyjnego jest „kulminacją cichej rewolucji, która odbywała się w Irlandii przez ostatnie 10-20 lat”.

Bezrobocie poniżej unijnej średniej

Zgodnie z danymi Eurostatu w styczniu 2024 r. stopa bezrobocia w Polsce wyniosła 2,9 proc. Polska odnotowała wynik znacznie poniżej unijnej średniej, która w styczniu br. wyniosła 6 proc. w krajach Unii Europejskiej oraz 6,4 proc. w strefie euro (w styczniu 2023 roku było to odpowiednio 6,1 proc. w UE i 6,6 proc. w strefie euro). Niższy poziom bezrobocia w styczniu br. odnotowała tylko Malta (2,6 proc.). Na trzecim miejscu znalazły się Czechy z wynikiem 3 proc.

Marcowa waloryzacja rent i emerytur

Marzec to miesiąc waloryzacji rent i emerytur. Pierwsze świadczenia dotarły już do uprawnionych – to blisko cztery miliony osób. Realny wzrost przeciętnego wynagrodzenia, czy wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych – to główne powody waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych. Taka waloryzacja miała miejsce również w tym miesiącu. Świadczenie wzrosło o ponad 12 procent.

Dyskusja o polskiej dyplomacji

Wyzwania stojące przed polską dyplomacją i obecna sytuacja międzynarodowa znalazły się wśród tematów spotkania z ekspertami z think-tanków. Podczas dyskusji skupiono się głównie na temacie bezpieczeństwa, zarówno militarnego jak i energetycznego w kontekście wojny w Ukrainie, ale też odbudowy relacji polsko-niemieckich na zasadzie równowagi i partnerstwa. Uczestnicy zgodzili się, że zwiększeniu ulec powinno także oddziaływanie Polski w strukturach UE w związku z przyszłoroczną prezydenturą w Radzie UE.

Prognoza inflacji na najbliższe lata

NBP opublikował Raport o inflacji, zawierający projekcję inflacji i wzrostu PKB. Opracowano dwie wersje projekcji – jedna zakłada utrzymanie działań osłonowych, polegających na utrzymaniu obniżonej, zerowej stawki VAT na żywność oraz tarcz antyinflacyjnych na energię, gaz i ciepło. Druga wersja zakłada rezygnację ze wszystkich działań osłonowych. Centralna ścieżka projekcji przy przedłużeniu działań osłonowych zakłada inflację na poziomie 3 proc. w roku 2024, 3,4 proc. w roku 2025 i 2,9 proc. w roku 2026 – wynika z opublikowanego w poniedziałek raportu. Centralna ścieżka projekcji bez przedłużenia działań osłonowych zakłada inflację rządu 5,7 proc. w tym roku, 3,5 proc. w roku 2025 i 2,7 proc. w roku 2026.

KRZYŻÓWKA z nagrodą 1252

Rozwiązanie-hasło prosimy nadsyłać (lub telefonicznie) do 20 marca 2024 r. na adres redakcji: 09318 Wilno, Rinkinės 50, p. 501

ludowe święto witania wiosny	otacza lagunę	nieprzewidziane trudności	omasta na wigilijnym stole	Lincoln, polityk	oprawa lustra	dodatek do ciasta ostrzona oseeką
		7	kontusz z płótna			
wystawia sztuki				przed południem		6
			kompani Atosa składają ją ryby	11		
gorący wafel kamień piekielny				obiekt sportowy czynność po orce		
kwitnie jesienią	dowódca	bankowe okienko arabski książę			okres wstrzeźmiewości	wyczuwany językiem
			zastój pracuje przy krośnie			10
gra w karty		herbata paragwajska musical		5	wielki poemat epicki	ojciec
			zbiórka datków przyprawa			
wyspecjalizowane gospodarstwo		9		szybujący kręgowiec		
nie jada mięsa	... Kurosawa, reżyser	narząd słuchu osemka na łodzi			naprawia buty	płatne brawa
				jest nim wieloryb		
gondola pod balonem			13	środek represyjny	przestępny liczy 366 dni	rów po bombie
		farba wodna				
				bruzda, korb		
trzeci dzień tygodnia		coś, co przyciąga uwagę	3			8

Litery z ponumerowanych pól utworzą tytuł filmu B. Bertolucciego.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Rozwiązanie krzyżówki nr 1251. W pracowni Rembrandta.

Nagrodę wylosował Henryk Połoński z Wilna.

Nagroda jest do odebrania w Domu Prasy (Laisvės pr. 60) w ciągu 30 dni kalendarzowych.

W ŚWIECIE SZTUKI

Skąd tak naprawdę wydobywa się „Krzyk” na słynnym obrazie Edvarda Muncha?

Słynne dzieło przedstawia samotną, zdeformowaną postać, która krzyczy i zasłania rękoma uszy w dramatycznym geście. Nad nią widać niebo – utrzymane w odcieniach krwistej czerwieni, niepokojące, niebezpieczne. Kilka lat przed namalowaniem tego obrazu, po drugiej stronie kuli ziemskiej, miał miejsce wybuch wulkanu Krakatau. Wulkan ten wyemitował bardzo dużo pyłu, który zasnuł całą atmosferę ziemską i potem przez dłuższy czas właśnie zachody słońca, nawet na naszej półkuli były krwistoczerwone. Obserwował to oczywiście Edvard Munch, wyjątkowy wrażliwiec i osoba, która potrafiła widzieć więcej, odczuwać głębiej. To jednak nie niebo jest bohaterem tego obrazu, a ludzka postać – pozbawiona rysów i zredukowana do kilku kresek. – Tytuł obrazu to „Krzyk”. Powszechnie myśli się, że ta postać krzyczy, zatyka uszy i wykrzywia usta w grymasie krzyku. Otóż nie – Edvard Munch napisał, że postać otacza krzyk pochodzący z wszechświata. Tak naprawdę tematem jego obrazu jest lęk, który ta postać odczuwa, bojąc się tych odgłosów i skowytu. Jest to zilustrowanie wielkiego stanu depresyjnego, smutku, rozpacz. Munch był zakochany w pewnej wybitnej artystce, Norweżce. Niestety, w Berlinie również pojawił się Stanisław Przybyszewski (polski pisarz, poeta, dramaturg, nowelista znany ze swojego zamitowania do skandali), który odbił mu tę dziewczynę. To musiało pozostawić ślad w psychice Edvarda Muncha. Polak potem często pojawiał się na obrazach norweskiego malarza zatytułowanych „Zazdrość”.

Stronę przygotowała Monika Urbanowicz

NOWINKI PSYCHOLOGICZNE

Jak zapomnieć o przeszłości?

Nierzadko zdarza się, że niektóre wspomnienia wywołują w zakłopotanie lub traumę. Co gorsza, niektórzy ludzie nie chcą pamiętać tych doświadczeń. Osoby, które z trudem tłumią wspomnienia, mogą spróbować zastąpić je innymi, bardziej przyjemnymi. Praktykowanie wdzięczności jest jednym ze sposobów unikania rozpamiętywania sytuacji z przeszłości. Kluczem do bycia szczęśliwszym jest nauczenie się doceniania teraźniejszości. Aby to zrobić, powinieneś pomyśleć o pięciu lub dziesięciu rzeczach, za które jesteś wdzięczny. Wizualizuj je i pocuj wdzięczność w swoim ciele. Codzienna praktyka wdzięczności przestawia Twój mózg na naturalne odczuwanie wdzięczności. Po ośmiu tygodniach twój mózg będzie zaprogramowany tak, by naturalnie być bardziej wdzięcznym. Ram Dass, psycholog z Harvardu i uznany nauczyciel duchowy, wyjaśnia zmianę perspektywy za pomocą analogii. Jeśli przybliżysz widok szarej chmury, wszystko wydaje się ciemne. Kiedy się oddalisz i spojrzysz na całe niebo, zobaczysz błękitne niebo. Wdzięczność pomaga uzyskać dostęp do tej zmiany perspektywy. Możesz zacząć odczuwać wdzięczność za wszystkie dobre rzeczy w swoim życiu. Przekonasz się, że będziesz miał więcej cierpliwości i energii, aby stawić czoła przyszłości. Jeśli masz problemy ze skupieniem się na teraźniejszości, zapisz, za co jesteś wdzięczny. Codziennie zapisz kilka rzeczy i spróbuj przypomnieć je sobie następnego dnia. Zrób tak długą listę, jak tylko możesz. Do praktykowania wdzięczności możesz wykorzystać dowolny rodzaj medium. Na przykład e-mail może być bardziej skuteczny niż list, więc rozważ wysłanie e-maila lub odwiedzenie przyjaciela. Nie przejmuj się gramatyką, tylko wyjaśnij, w jaki sposób dana osoba uczyniła twoje życie lepszym. Jeśli chcesz się nauczyć, jak zapomnieć o przeszłości, możesz spróbować wyobrazić sobie siebie w swoim ulubionym miejscu i wyobrazić sobie, że wspomnienia, które cię otaczają, zanikają. Inną możliwością jest unikanie pewnych miejsc lub osób, które mogą wywołać wspomnienia. Jeśli te metody nie działają, można spróbować zablokować lub wyprzeć wspomnienia (na podst. studiapsychologiczne.pl).

CZYTAM, BO LUBIĘ

Maciej Siembieda „Katharsis”

Najlepsza książka mistrza powieści sensacyjnych z Wielką Historią w tle! Przez ponad sześćdziesiąt lat (1927-90) toczy się ta polsko-grecka saga łącząca pokolenia i wiodąca nas przez zdumiewający labirynt losów czwórki bohaterów. Od Salonik po Gdynię, z wyspy Wolin po Belgrad i od Wrocławia do Kairu... „Katharsis” to powieść pełna zaskakujących zwrotów akcji, sensacyjnych zdarzeń, miłości i odstępów życia, których nigdy nie można przewidzieć. Katharsis to nie tylko misternie poprowadzona, pasjonująca opowieść o ludziach wciągniętych w wir historii i uczuciach, które bez względu na okoliczności decydują o naszych wyborach. Między przemysłowcami, bandytami, agentami służb specjalnych, spolszczonymi Grekami i ukrywającymi się w Egipcie nazistami Maciej Siembieda snuje ponadczasową i ponadnarodową opowieść o dobru i złu, zagadkach tożsamości, próbach życia w zgodzie ze sobą, a wreszcie o polityce. Brawurowe, godne greckiej tragedii zakończenie powieści pozostawia czytelnika oszołomionego nie tylko kunsztem pisarskim autora, ale także konfrontacją z pytaniami, które od zawsze stawia nam literatura: o granice naszej wolności, zależność od rządzeń losu oraz cenę prawdy, która nie zawsze nas wyzwala. Nie można doskonalej połączyć sagi z dramatem, sensacją i do tego historią. Autor pokazał jak często nasze uczucia decydują o naszych wyborach. Można zobaczyć jak miłość dodaje skrzydeł, ale i skutecznie je podcina, a czasami wyzwala w człowieku najgorsze instynkty. Ta książka to początek trylogii, więc śmiało można zaplanować dłuższą przygodę z wybitną powieścią.

ZE SŁOWEM ZA PAN BRAT

Strach ma wielkie oczy

Oczy są głównym elementem mimiki związanej z odczuwaniem strachu, rozszerzają nam się gdy się boimy, ukazując większą powierzchnię białek, niż to ma zazwyczaj miejsce. Ten sygnał aktywuje ciało migdałowate, obszar mózgu odpowiedzialny – najogólniej rzecz ujmując – za negatywne emocje, agresję oraz reakcje obronne. To ono pobudza układ współczulny, prowadząc do mobilizacji ustroju. Kiedy więc otwieramy szeroko oczy ze strachu, wspieramy reakcję fizjologiczną: „walcz lub uciekaj” (której głównym sprawcą jest gwałtowny wyrzut adrenaliny). Mechanizm ten przygotowuje nasz organizm do decydującej rozgrywki, m.in. rozszerzając oskrzela, kurcząc mięśnie zwieracza czy pobudzając metabolizm serca. Co więc oznacza ten frazeologizm? Mówiąc: Strach ma wielkie oczy, ma się na myśli, że pod wpływem strachu wszystko wydaje się bardziej groźne i niebezpieczne, niż jest w rzeczywistości; ten, który się boi, ma skłonności do wyolbrzymiania niebezpieczeństwa.

70. rocznica śmierci Jana Obsta, dziennikarza, wydawcy, publicysty

Założyciel Muzeum Adama Mickiewicza w Wilnie

Jan Konrad Obst urodził się 24 grudnia 1876 r. w Lipsku. Ojciec – Herman Bernard Obst – był dyrektorem Muzeum Etnograficznego w Lipsku, matka – Maria Obst z domu Sokolowska – pochodziła z osiadłej na Inflantach polskiej rodziny szlacheckiej.

Lata dziecięce i młodzieńcze spędził Obst w Niemczech. Uczył się w gimnazjum w Lipsku, w konserwatorium i na uniwersytecie. Jego domeną była historia oraz historia sztuki. Kolejny etap jego życia związany jest z Rosją. Początkowo Rosję przemierzał jako śpiewak operowy, a później w charakterze aktora trupy wędrowniej. Ożenił się z zawodową aktorką francuską Blanche Camerlot. Po jej tragicznej śmierci, Obst stracił głos. Wówczas zaczął pisać recenzje teatralne. W 1903 r. rozpoczął pracę w redakcji „Kraju”,

petersburskiego pisma wydawanego po polsku, gdzie pełnił funkcję sekretarza oraz kierownika działu literacko-kulturalnego aż do jego

zamknięcia, później zaś zainicjował wydanie „Kwartalnika Litewskiego”. W Petersburgu poznał swoją drugą żonę – Różę. Tam też nawiązał kontakty twórcze z takimi pismami, jak: „Dziennik Poznański”, „Czas”, „Gazeta Lwowska”, „Tygodnik Ilu-

strowany”. Gromadził przedmioty o wartości artystyczno - historycznej.

W 1911 r. Jan Konrad. Obst nabył w Wilnie kamienicę nr 11 przy Zaułku Zamkowym, w okresie międzywojennym nazwanym Bernardyńskim. W mieszkaniu tym przebywał w swoim czasie Adam Mickiewicz. Tam Obst założył Muzeum Mickiewicza, które nieodpłatnie udostępniał zwiedzającym. Został członkiem Polskiego Towarzystwa Naukowego. W 1911 r. ukazała się pod jego patronatem „Gazeta Codzienna”, która była najbardziej poczytnym i najtańszym wówczas dziennikiem polskim na terenie Litwy. Wzorując się na warszawskim „Tygodniku Ilustrowanym” stworzył wileńskie „Wiadomości Ilustrowane” – pismo poświęcone kulturze - jako cotygodniowy dodatek „Gazety Codziennej”. Zamieszczał utwory literackie, pisał o tradycjach regionalnych.

W okresie okupacji niemieckiej zainicjował wydawnictwo „Biblioteczki dla Ludu i Młodzieży”, jednak cenzura niemiecka dokonała jej konfiskaty, a sam trafił na krótko do więzienia. W latach 1916-1918 wznowił wydawanie „Gazety Codziennej” pod nazwą „Dziennik Wileński”. W 1919 r. znalazł się w szeregach Wojska Polskiego.

Od 1922 r. stał na czele Ligi Robotniczej, organizacji samokształceniowo-oświatowej. Wygłaszał prelekcje z historii i geografii, urządzał kursy. Był jednym z najwybitniejszych działaczy wileńskiej Narodowej Demokracji. W latach 1925-1933 był redaktorem naczelnym „Dziennika Wileńskiego”.

W 1933 r. Jan Obst nabył Rubno. W obawie przed rozruchami wojennymi przewiózł do Rubna swoje księgozbiory oraz kolekcje prywatne. W 1940 r. jego biblioteka została

przez Rosjan zarekwirowana, dzieła artystyczne wywiezione. Śmierć matki, a wkrótce i żony Róży, były kolejnym, ale nie ostatnim ciosem. J. K. Obst został pozbawiony majątku, pieniędzy, dworu, dachu nad głową.

Wraz ze swoim zarządcą tymczasowo zamieszkał w chłopskiej chacie. Według relacji naocznych świadków, po wojnie Obst wraz z zarządcą zostali przesiedleni do pobliskiej wsi Dziekaniszki. Ostatnią życiową przystanią Obsta był stojący na uboczu stary, opuszczony dom. Był ich był marny. Nie mieli nawet niezbędnych rzeczy, w tym naczyń i pościeli. Okoliczni mieszkańcy dokarmiali obu. Przez całe dni pisał swoje pamiętniki na podstawie wcześniej sporządzonych notatek. Zmarł 9 marca 1954 roku w wieku 79 lat. Został pochowany w Rubnie obok matki i żony, przy kaplicy stanowiącej część jego majątku.

50. rocznica śmierci Stanisławy Leszczyńskiej, położnej, Służebnicy Bożej

Anioł dobroci

Stanisława Leszczyńska urodziła się 8 maja 1896 r. w Łodzi. Gdy miała 12 lat, jej rodzice postanowili przeprowadzić się do Rio de Janeiro.

Do Polski wrócili po dwóch latach. W 1916 r. poślubiła łódzkiego drukarza, Bronisława Leszczyńskiego. Wkrótce małżonkowie przenieśli się do Warszawy, gdzie Stanisława podjęła naukę w Szkole Położniczej. Wychowali razem czworo dzieci: Sylwię, Bronisława, Stanisława i Henryka. Po wybuchu II wojny światowej zaangażowali się w pomoc Żydom, co doprowadziło wkrótce do aresztowania całej rodziny przez gestapo. Dwaj synowie trafili do Mauthausen-Gusen, a Stanisława z córką zostały wysłane do Auschwitz-Birkenau. Mąż położnej zginął w powstaniu warszawskim.

Stanisława przemyciła do obozu niemieckie papiery potwierdzające zawód. Na początku pobytu w Auschwitz trzymała je – co, biorąc pod uwagę tamtejsze warunki, graniczy z cudem – cały czas przy sobie. Kiedy dowiedziała się, że niemiecka położna zachorowała, poszła do lekarza obozowego i zaoferowała swoją pomoc dla rodzających. Niemiec nie rozstrzelał jej za tę zuchwałość, ale skierował do pracy.

Stanisława usłyszała rozkaz: noworodki mają umrzeć. Była niskiego wzrostu, ale potrafiła przeciwstawić się Niemcom. Odpowiedziała: „Nie! Dzieci zabijać nie wolno!” I... przyjęła ok. trzech tysięcy porodów. Ani jedno dziecko nie urodziło się martwe. Nie umarła też żadna rodzica. Takimi statystykami nie mogły się wówczas poszczycić nawet

najlepsze kliniki na świecie. Położna przyjmowała porody na przewodzie kominowym biegnącym wzdłuż baraku. Zamiast opatrunków do dyspozycji miała brudny koc, który aż trząsał się od wszy. Kobiety suszyły pieluszki na brzuchu lub udach – wieszanie ich w baraku karane było śmiercią. Wszystkie dzieci urodziły się żywe. Przeżyło obóz zaledwie trzydzieści.

Więźniarki nazywały Stanisławę

Leszczyńską „mateczką” i „aniołem dobroci”, który – jak napisała potem w wierszu Elżbieta Salomon, jedna z oświęcimskich mam – zstąpił, żeby dać „wieść przyszłym wiekom, że tam, pośród śmierci, w nędzy i brudzie, tam też powiła Jezusa – Maryja w pasiaku”. Każde nowo narodzone dziecko położna natychmiast chrzczyła z wody.

Jak opowiadał Bronisław Leszczyński, pewnego razu w Wigilię położna dostała od rodziców paczkę z chlebem. Pokroiła go, położyła na kawałku tektury i rozdała więźniarkom jak opłatek. Nagle do baraku wszedł dr Mengele – „anioł śmierci”. „Matka szukała jego wzroku, on opuścił oczy i powiedział, że przez mały moment wydawało mu się, że jest człowiekiem. Odszedł, nie było prześladowań. Ludzie wiedzieli, że ona miała nad nimi przewagę”. Stanisława była też bardzo pobożna. Modliła się rano, wieczorem, przed posiłkami i pracą. Zazwyczaj do Matki Bożej. Zawsze kreśliła też

znak krzyża nad rodzącą i noworodkiem. Położną obozową została do dnia wyzwolenia obozu 26 stycznia 1945 r. Pierwsze swoje kroki skierowała do kościoła w Oświęcimiu, gdzie przyjęła sakrament święty. Zamieszkała w Łodzi i podjęła pracę położnej. Każdy poród, który odbierała był omodlony. W 1965 r. swoje przeżycia spisała w książce pt. „Raport położnej z Auschwitz”. 27 stycznia 1970 roku w Warszawie nastąpiło spotkanie Leszczyńskiej z matkami oświęcimskimi i dziećmi urodzonymi w obozie. Stanisława Leszczyńska zmarła 11 marca 1974 r. na nowotwór jelit. Została pochowana na łódzkim cmentarzu św. Rocha. W 1992 r. rozpoczął się jej proces beatyfikacyjny. W 1996 r. jej szczątki zostały przeniesione do kościoła Wniebowzięcia NMP, w którym została ochrzczona. W 2019 r. został nakręcony dokumentalny film o Stanisławie Leszczyńskiej „Położna”.

Opr. Jan Lewicki

125 rocznica urodzin Józefa Barana-Bilewskiego, sportowca, lekkoatlety

Mistrz Polski w rzucie dyskiem

Józef Baran-Bilewski urodził się 4 marca 1899 r. w Racławówce. Był synem Tomasza Barana i Zofii z domu Gubernat. Miał trzech braci oraz trzy siostry. Wszyscy byli uzdolnieni sportowo. Jego żoną była Halina Maria z Witostawskich.

W czasie I wojny światowej służył w cesarskiej i królewskiej Armii. Początkowo w 17 pułku piechoty, a następnie w 56 pułku artylerii ciężkiej. W 1918 r. ukończył Szkołę Oficerów Rezerwy w Ołomuńcu. W listopadzie tego roku przyjęty został do Wojska Polskiego. Podczas wojny polsko-ukraińskiej walczył w szeregach Pułku Piechoty Ziemi Rzeszowskiej wzięty udział w obronie Lwowa. W 1922 r. uzyskał maturę w Gimnazjum Klasycznym

i Realnym w Toruniu i przeniesienie do 5 pułku artylerii polowej we Lwowie na stanowisko dowódcy baterii. Został awansowany na stopień porucznika. W 1924 r. pełnił służbę w Centrum Wyszczolenia Strzeleckiego Piechoty. W latach 1925–1926 był słuchaczem kursu w Centralnej Wojskowej Szkole Gimnastyki i Sportów w Poznaniu. Po ukończeniu kursu kierował wychowaniem fizycznym w Dowództwie Okręgu Korpusu Nr VI we Lwowie. W kwietniu 1928 r. został przeniesiony do kadry oficerów artylerii z równoczesnym przydziałem do Centralnej Wojskowej Szkoły Gimnastyki i Sportów w Poznaniu na stanowisko dowódcy kompanii szermierczej. W następnym roku został przeniesiony do nowo po-

wstałego Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie, gdzie w 1932 r. ukończył kursy, a następnie pracował tam jako wykładowca lekkoatletyki i gier sportowych, zaś również w 1932 r. ukończył kurs gimnastyczny BRUKHLA w Danii w Ollerup. Na stopień kapitana awansował ze starszeństwem z 1 stycznia 1932 r. W marcu 1939 r. pełnił służbę w Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie na stanowisku kierownika oddziału cywilnego.

Wobec zagrożenia konfliktem zbrojnym 24 sierpnia 1939 zgodnie z przydziałem mobilizacyjnym udał się do Włodzimierza Wołyńskiego. Po wybuchu II wojny światowej 1939 r. i agresji ZSRR na Polskę z 17 wrze-

śnia 1939 r., 20 września w nieznanych okolicznościach dostał się do sowieckiej niewoli. Trafił do obozu przejściowego w Szepietówce, a stamtąd do obozu w Kozielsku. 15 kwietnia 1940 r. został przekazany do dyspozycji naczelnika Zarządu NKWD Obwodu Smoleńskiego. 16 lub 17 kwietnia 1940 r. zamordowany w Katyniu i tam pogrzebany

Został pochowany na terenie obecnego Polskiego Cmentarza Wojennego w Katyniu, gdzie w 1943 r. jego ciało zidentyfikowano podczas ekshumacji prowadzonych przez Niemców pod numerem 1856.

Był zawodnikiem Resovii, sekcji lekkoatletycznej Pogoni Lwów, AZS Poznań i CWKS Legia Warszawa. Dwukrotnym złotym medalistą mistrzostw Polski w pchnięciu kulą (1922 r. i 1926 r.) i w rzucie dyskiem (1926 r., 1927 r. i 1929 r.) oraz szesnastokrotnym rekordzistą Polski w obu dyscyplinach. W 1928 r. uczestniczył w Letnich Igrzyskach Olimpijskich w Amsterdamie. Zajął 18 miejsce (41.77 m) w rzucie dyskiem. Cztery lata później był kierownikiem polskiej grupy lekkoatletycznej na Letnich Igrzyskach Olimpijskich w Los Angeles. Po zakończeniu czynnej kariery sportowej rozpoczął pracę trenerską i sędziowską.

Opr. Jan Lewicki

Papież o wojnie na Ukrainie: to nie wstyd negocjować

Dokończenie ze s. 1
odpowiada: „Spójrzmy na historię, wojny, które przeżyliśmy, wszystkie kończyły się porozumieniem”.

Na pytanie dziennikarza: „W Ukrainie niektórzy wzywają do odwagi poddania się, wywieszenia białej flagi. Inni twierdzą, że to legitymizowałoby silniejszych. Co Wasza Świątobliwość o tym sądzi?” Papież odpowiedział: „To tylko interpretacja, ale myślę, że silniejszy jest ten, kto widzi sytuację, kto myśli o ludziach, kto ma odwagę białej flagi, aby negocjować. Dziś można prowadzić negocjacje z pomocą międzynarodowych mocarstw. Słowo negocjować to odważne słowo. Kiedy widzisz, że jesteś pokonany, że sprawy nie idą dobrze, musisz mieć odwagę negocjować. Wstydzisz się, ale iloma ofiarami śmiertelnymi to się skończy? Negocjuj zawczasu, poszukaj jakiegoś kraju do mediacji. Dziś, na przykład, wielu chce mediować w wojnie w Ukrainie. Turcja to zaproponowała. I inni. Nie wstydzicie się negocjować, zanim będzie gorzej”.

Pytany czy proponował negocjacje, Papież odpowiedział: „Jestem tutaj, kropka. Wystąpiłem list do Żydów w Izraelu, aby zastanowili się nad tą sytuacją. Negocjacje nigdy nie są kapitulacją. To odwaga, by nie prowadzić kraju do samobójstwa”. Papież dodaje, że Ukraińcy

bardzo ucierpieli w czasach Stalina.

Podczas wywiadu padło pytanie: „Jak potężni tego świata odpowiadają Waszej Świątobliwości, gdy prosi o pokój?” Ojciec Święty odparł: „Niektórzy mówią – „to prawda, ale musimy się bronić...” A potem zdajesz sobie sprawę, że mają fabrykę samolotów do bombardowania innych. Nie by bronić się, by niszczyć. Jak kończy się wojna? Śmiercią, zniszczeniem, dziećmi bez rodziców. Zawsze istnieje jakaś sytuacja geograficzna lub historyczna, która prowokuje wojnę... Może to być wojna, która wydaje się tylko z powodów praktycznych. Ale za wojną stoi przemysł zbrojeniowy, a to oznacza pieniądze”.

Opisując kwestie symboliczne, Ojciec Święty wskazuje: „wiele razy plamy są widoczne np. przy osobie, której powierzono konkretną posługę. Pomyślcie o księdzu, biskupie, papieżu. Plamy okazują się tam lepiej widoczne, ponieważ ten człowiek jest świadkiem dobrych rzeczy, wielkich rzeczy. I wydaje się, że nie powinien mieć plam. Biel otwiera nas również na wyzwanie nieposiadania plam”.

Franciszek podkreśla jednak, iż trzeba tu jednak pamiętać o własnej grzeszności: „jeśli ktoś mówi, że nie jest (grzesznikiem), to się myli: wszyscy (jesteśmy)”. Czasem, posiadając wysoką pozycję, istnieje niebezpieczeństwo niezauważania

własnych błędów, które nie mają koloru białego – zauważa też później ostrzegawczo Ojciec Święty.

W życiu osobistym papieska biel oznacza ostatecznie sporą odpowiedzialność: „ale nie możemy dramatyzować. Wszyscy mamy w życiu obowiązki. Papież ma większą odpowiedzialność, głowa państwa większą odpowiedzialność, ksiądz, zakonnik są odpowiedzialni za dawanie świadectwa”. Ojciec Święty sam uznaje za większą kwestię właśnie dawania świadectwa, a nie podejmowania decyzji: „ponieważ przy podejmowaniu decyzji wiele osób mi pomaga, przygotowuje się, studiuje i daje mi pewne rozwiązania. Natomiast w codziennym życiu nie ma się tak wiele pomocy. A decyzje są również ciężkie”.

Podobnie ma się sprawa z płynącą z takich pozycji samotnością – ostatecznie, co mówi Franciszek, wszyscy jej w jakiś sposób doświadczają: jak papież, tak i biskup, ale również zwykły ksiądz czy ojciec rodziny.

Wobec takich sytuacji Papież zachęca do „odwagi bieli”. Ma ona polegać na gotowości do przerwania cyklu przemocy, do refleksji nad zadawanym bólem, do znalezienia sposobu na mediację.

W ramach wywiadu Franciszek również wspomina o finansach Watykanu. „Zawsze w deficycie” – mówi.

UE przedłużyła sankcje za podważanie niepodległości Ukrainy

UE podjęła decyzję o przedłużeniu sankcji skierowanych przeciwko osobom odpowiedzialnym za podważanie integralności terytorialnej, suwerenności i niepodległości Ukrainy lub im zagrożenie o kolejne sześć miesięcy, do 15 września 2024 r.

Obowiązujące sankcje przewidują ograniczenia w podróżowaniu osób fizycznych, zamrożenie aktywów oraz zakaz udostępniania środków finansowych lub innych zasobów gospodarczych osobom i podmiotom. Sankcje będą w dalszym ciągu obowiązywać wobec ponad 2100 osób i podmiotów. W kontekście przeglądu sankcji Rada postanowiła również usunąć z wykazu dziewięć osób zmarłych.

Po 24 lutego 2022 roku, w odpowiedzi na agresję militarną Rosji na Ukrainę, UE masowo rozszerzyła sankcje wobec Rosji, których celem jest znaczne osłabienie bazy gospodarczej Rosji, pozbawienie jej kluczowych technologii i rynków oraz znaczne ograniczenie jej zdolności do prowadzenia wojny.

W dniach 14 i 15 grudnia 2023 r. Rada Europejska przyjęła konkluzję, w których ponownie stanowczo potępiła wojnę Rosji przeciwko Ukrainie i potwierdziła niezachwiane wsparcie UE dla niepodległości Ukrainy.

Rada Europejska stwierdziła również, że należy dalej osłabiać zdolność Rosji do prowadzenia wojny, w tym poprzez dalsze wzmocnienie sankcji i ich pełne i skuteczne wdrażanie oraz zapobieganie ich obchodzeniu.

ZARASZAMY

dzieci w wieku 6 - 7 lat

DO SZKÓŁKI SOBOTNIEJ

“WESOŁA KARUZELA”

PRZYJDŹ - POZNAJ - ZOSTAŃ

CZEKAJĄ NA WAS:

- zajęcia integracyjne oraz przygotowawcze do nauki w szkole;
- zajęcia języka angielskiego, litewskiego, robotyki, szycia, plastyki, Lego i STEAM;
- konsultacje logopedy.

Spotykamy się w każdą sobotę godz. 10.00-12.00

(8 5) 213 0518
rastine@konarskio.vilnius.lm.lt
Statybininkų g. 5, 03200 Vilnius

więcej informacji

EUROPEJSCY KONSERWATYŚCI I REFORMATORY

Członkiem zarządu Grupy EKR w Parlamencie Europejskim jest europoseł Waldemar Tomaszewski, prezes AWPL-ZChR.

Frakcja EKR w Parlamencie Europejskim opowiada się:

- ✓ za Europą Ojczyzn
- ✓ za tradycyjną rodziną
- ✓ za wartościami chrześcijańskimi
- ✓ za niższymi podatkami
- ✓ za równymi dopłatami dla rolników
- ✓ za zmniejszeniem bezrobocia wśród młodzieży

68
POSŁÓW

20
PARTII

17
KRAJÓW

EUROPEJSCY KONSERWATYŚCI I REFORMATORY
to grupa powstała w 2009 roku, w której skład
wchodzi 68 eurodeputowanych z 17 krajów UE

(Zam. 13377)

Zapraszamy do składania wniosków na otrzymanie wsparcia samorządu na remont pomieszczeń ogólnego użytku w blokach mieszkalnych

Od 12 marca 2024 r. do 30 czerwca 2024 r. Samorząd Rejonu Wileńskiego zaprasza do składania wniosków na otrzymanie finansowania na remont, rekonstrukcję i modernizację pomieszczeń ogólnego użytku w blokach mieszkalnych.

Przypominamy, że wsparcie udzielane jest od 2017 r. zgodnie z zatwierdzonym przez Radę Samorządu Rejonu Wileńskiego Opisem Trybu Finansowania Remontu, Rekonstrukcji i Modernizacji Pomieszczeń Ogólnego Użytku w Blokach Mieszkalnych, który reguluje przyznawane z budżetu samorządu wsparcie finansowe na przeprowadzenie przez właścicieli mieszkań w blokach mieszkalnych remontu obiektów ogólnego użytku, np. dachu, ścian, fundamentów, systemów inżynierskich budowli (ogrzewania, wodociągu) itd. Wnioski przyjmowane są w okienku obsługi interesantów samorządu lub należy je przesać drogą pocztową do Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego. Wnioskodawca zostanie poinformowany o wciągnięciu jego wniosku do ogólnej kolejki.

Należy podkreślić, że prace wykonywane są ze środków właścicieli mieszkań i innych pomieszczeń bloku mieszkalnego oraz ze środków samorządu. Priorytetowym finansowaniem objęte są działania zwiększające efektywność energetyczną oraz objekty w stanie awaryjnym.

Określona została maksymalna dopuszczalna kwota finansowania wszystkich wykonanych prac remontowych na jeden blok mieszkalny według powierzchni użytkowej domu: do 1 000 m kw. – 20 000 euro, od 1 000 do 2 000 m kw. – 30 000 euro, ponad 2 000 m kw. – 40 000 euro. Złożone wnioski będzie rozpatrywała i swoje wnioski ws. przyznania finansowania przedstawi specjalnie powołana komisja.

Część finansowana przez samorząd:

- 70 procent wartości prac remontowych obiektów ogólnego użytku bloku mieszkalnego, gdy realizowane są działania zwiększające efektywność energetyczną: remontu i ocieplania dachów, remontu i ocieplania ścian i cokołu, remontu rampy, wymiany drzwi i okien w pomieszczeniach ogólnego użytku, modernizacji systemu grzewczego;

- 50 procent wartości remontu wymienionych obiektów ogólnego użytku w bloku mieszkalnym: remontu wodociągu i kanalizacji, instalacji elektrycznej, systemu kanalizacji deszczowej, systemu wentylacji;

- dodatkowo 30 proc. wartości modernizacji systemu grzewczego bloku mieszkalnego, uczestniczącego w zatwierdzonym przez Rząd Republiki Litewskiej Programie Modernizacji Bloków Mieszkalnych;

- finansowanie resztkowej kwoty (20 proc. i więcej) kosztorysu modernizacji systemu grzewczego po otrzymanym wsparciu finansowym dla uczestniczących w realizowanym w ramach Programu Zmian Klimatycznych projekcie „Modernizacja wewnętrznych systemów grzewczych i dostaw gorącej wody („mała renowacja”)”.

Szerzej o trybie przyznawania wsparcia – w Opisie Trybu Finansowania Remontu, Rekonstrukcji i Modernizacji Pomieszczeń Ogólnego Użytku w Blokach Mieszkalnych (zatwierdzony decyzją Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego nr T3-187 z dnia 27 kwietnia 2017 roku). Opis można znaleźć na stronie internetowej samorządu www.vrsa.lt – Zarządzanie Blokami Mieszkalnymi (Daugiabučių valdymas). W przypadku pytań prosimy o kontakt z gł. specjalistką Wydziału Gospodarki Lokalnej Ireną Mackiel, tel. (+370 5) 240 15 64, e-mail: irena.mackel@vrsa.lt.

(S-3504)

Wyrazy współczucia Światłanie BUJKO z powodu śmierci Matki.
„Ból i samotność po stracie tak bliskiej osoby niech złagodzi
prawda, że nie umiera ten, kto pozostaje w sercach bliskich”
Starostwo, Koło ZPL w Miednikach

Wyrazy szczerego współczucia i żalu składamy Jadwidze Pocięz z
powodu odejścia do Pana siostry Haliny PAWTEL.
Członkinie koła Żywego Różańca św. Faustyny w Kienie

„Są chwile, by działać i takie, kiedy należy pogodzić się z tym co przynosi los”
(Albert Einstein)

Łączymy się w smutku i bólu, składamy szczerze wyrazy współczucia Marii SIMANOWICZ i całej Rodzinie z powodu śmierci Męża.

Dyrekcja i nauczyciele Gimnazjum
im. F. Ruszczyca w Rudominie

„Bliznę po odejściu dobra pamięć leczy” (Zbigniew Herbert)
Podzielamy ból utraty i składamy wyrazy głębokiego współczucia Marii SIMANOWICZ z powodu odejścia do wieczności Męża. Wieczny odpoczynek racz mu dać Panie...

Chór kościelny parafii MB Dobrej Rady W Rudominie

Otwarcie wystawy

„PALMY WILEŃSZCZYZNY“

Wystawę można będzie obejrzeć
od 1 marca
do 31 marca

W Centrum Kultury w Rudominie
ul. Wileńska 2, Rudomino

ŻŁOBEK-PRZEDSZKOLE „KASZTAN“

ZAPRASZA

NA DZIEŃ OTWARTYCH DRZWI

dzieci w wieku przedszkolnym od 1,5 roku do 5 lat
z rodzicami, opiekunami, dziadkami,
rodzeństwem

16 marca (w sobotę) o godz. 10:00

Czeka na Państwo:

- występ przedszkolaków z grupy „Zajączki“ (3-4 lata) oraz „Pszczółki“ (4-5 lat) oraz nauczycielek;
- prezentacje o działalności placówki;
- rozmowy indywidualne ze specjalistami (logopedą, psychologiem, pedagogiem socjalnym);
- zwiedzanie placówki, rozmowy z nauczycielkami, administracją.

Z całego serca

* Z okazji Dnia Urodzin **Wandzie MAZOLEWSKIEJ** składamy najserdeczniejsze życzenia:

droga Wandziu, rozgrzej duszę ziemskim ciepłem, z gwiazdy zdejmij cień i pamiętaj, że w marcu jest taki szczęśliwy dzień, który dali Ci rodzice i dlatego masz szczęśliwe życie.

Niech na Twej letniej górze zawsze skaczą i bawią się wiewiórki, niech tam kwitną bławatki a pięknie rosną i pachną wszystkie kwiatki.

Rektor Ryszard Kuźmo, kabarecik i słuchacze PUTW

* **Mirostawo SZUSZKO!** W dniu Twego jubileuszu, życzymy Ci, abyś umiała odszukać radość w małych rzeczach, bo to one tworzą wyjątkowe wspomnienia. Niech miłość, szczęście oraz zdrowie będą z Tobą na każdym kroku. Wszystkiego najlepszego! Niech kolejny rok Twojego życia będzie jak piękny obraz, malowany kolorami radości, szczęścia i miłości.

Kapela „SUDERWIANIE“

* Z okazji jubileuszu **Piotra JAWELSKIEGO**. W tym wyjątkowym dniu chcemy Ci życzyć, byś patrzył w przeszłość z wdzięcznością, by tereźniejszość dawała Ci dużo szczęścia i zdrowia, a przyszłość napęłniała nadzieją i radością. Wszystkiego najlepszego w dniu 85. Urodzin.

Rodziny Bujnowskich, Jankowskich, Simionowych

* 16 marca, 85. Urodziny świętuje **Piotr JAWELSKI**. Z okazji tej daty życzymy mu wielu kolejnych jubileuszy w dobrym zdrowiu aż do setki. Niech każdy dzień i każdy rok przynosi radość i pociechę z najbliższych.

Niech Cię ma w opiece Pani ta, co w Ostrej świeci bramie.

Żona, synowie z rodzinami, wnukowie i prawnuczki

* Z okazji 75-lecia **Tadeuszowi LIKSZCIE** życzymy radości z każdego dnia, spełnienia marzeń i przede wszystkim dobrego zdrowia na długie lata.

Joanna, córki oraz wnukowie

LICEUM
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W WILNIE

w dn. 16 marca 2024 r.

ma zaszczyt zaprosić
na Dzień Otwartych Drzwi

pocz. 10.00
ul. Kruopų 11

✝ Z ogromnym żalem i smutkiem żegnamy śp. **Alfredę JANKOWSKĄ**, wieloletnią Dyrektorkę Gimnazjum im. ks. J. Obrembskiego w Mejszagole, członkinię Zarządu Polskiej Macierzy Szkolnej kolejnych kadencji.

Osobą niezwykle pogodną i życzliwą, niestrudzoną w działaniach na rzecz szkolnictwa polskiego na Wileńszczyźnie, Polonistkę, aktywną społecniczkę.

Szczerze wyrazy współczucia składamy Rodzinie i Bliskim Zmarłej. Cześć Jej pamięci!

Stowarzyszenie Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna“

Djokovic wylimowany!

Lider światowego rankingu tenisistów Novak Djokovic niespodziewanie odpadł w trzeciej rundzie turnieju ATP 1000 w Indian Wells. Serb przegrał z kwalifikantem Włochem Luca Nardim (na zdjęciu) 4:6, 6:3, 3:6. Był to jego pierwszy występ w tej prestiżowej imprezie od 2019 roku.

Triumf Amerykanek

Amerykańskie piłkarki triumfowały w pierwszej w historii edycji Złotego Pucharu CONCACAF, czyli mistrzostw strefy Ameryki Północnej, Środkowej i Karaibów. W finale w San Diego reprezentantki USA pokonały Brazylię 1:0.

Zwycięstwo na początku

Włoch Francesco Bagnaia drugą w karierze obroną tytułu mistrza świata w motocyklowej klasie MotoGP rozpoczął od zwycięstwa w inauguracyjnym wyścigu sezonu o Grand Prix Kataru. W Moto2 triumfował Hiszpan Alonso Lopez, a w Moto3 Kolumbijczyk David Alonso.

Wygrana gospodarza

Reprezentant gospodarzy Johann Andre Forfang wygrał niedzielny konkurs Pucharu Świata w skokach narciarskich w Oslo, wyprzedzając Japończyka Ryoyu Kobayashiego i Austriaka Stefana Krafta. Najlepszy z Polaków, Aleksander Zniszczoł, zajął 10. miejsce.

Niesamowita Shiffrin

Mikaela Shiffrin odniosła w niedzielę 96. zwycięstwo w alpejskim Pucharze Świata, triumfując w slalomie w szwedzkim Aare. Amerykanka prowadzi w klasyfikacji wszech czasów, w której kolejne lokaty zajmują Szwed Ingemar Stenmark oraz jej rodaczka Lindsey Vonn.

Polak na podium

Kamil Kasperczak zajął trzecie miejsce, a Anna Maliszewska była czwarta w inauguracyjnych zawodach Pucharu Świata w pięcioboju nowoczesnym w Kairze. Triumfowali reprezentant gospodarzy Ahmet Elgendi i Węgierka Michelle Gulyas.

Historyczny sukces koszykarek Polonii Warszawa

Pomogły własne ściany

Koszykarki SKK Polonii pokonały w Warszawie ukraiński BK Frankiwnsk-Prykarpattia 66:56 (20:13, 16:8, 12:21, 18:14) w finale Europejskiej Ligi Koszykówki Kobiet (EWBL). Pierwszy w tych rozgrywkach występ stołecznego zespołu w meczu o tytuł zakończył się historycznym dla klubu sukcesem.

Do przerwy finałowego spotkania, rozgrywanego w hali Centrum Sportu Wilanów, w której warszawianki na co dzień rozgrywają mecze ekstraklasy, wydawało się, że podopieczne francuskiego trenera Jerome'a Fourniera zwyciężą bez problemów.

Po dwóch kwartach prowadziły już różnicą 15 punktów (36:21). W trzeciej coś się jednak w ich grze zacięło, a rywalki, częściej trafiające z dystansu, wygrały tę odsłonę 21:12. Idąc za ciosem, doprowadziły do wyrównania w 33. minucie (50:50), a w 35. wyszły nawet na prowadzenie (55:54). Ostatni fragment meczu, od stanu 56:56 w 36. min, zdeterminowane w obronie „Czarne Koszule”, grające tego dnia na biało, wygrały jednak 10:0, nie dając sobie odebrać historycznego sukcesu. W zespole triumfatorek wyróżniły się Klaudia Sosnowska – 20 punktów, sześć zbiórek i siedem asyst i Amerykanka Zada Williams – 19 pkt i 12 zbiórek, a wśród pokonanych Oksana Motłowa i Bogdana Łapchan, które także uzyskały, odpowiednio, 20 i 19 pkt.

Była to dziewiąta edycja finałowej rywalizacji European Women's Basketball League. Polonia awansowała do meczu o tytuł z kompletem zwycięstw. Sezon zasadniczy EWBL miał składać się z trzech turniejów systemem „każdy z każdym”, ale odbyły się tylko dwa w Warszawie i Ostrawie. Trzeci – na Ukrainie nie doszedł do skutku ze względu na trwającą agresję Rosji.

Polonia drugi rok z rzędu była gospodarzem turnieju finałowego. Przed rokiem, gdy impreza była rozgrywana w formule Final Four, zajęła trzecie miejsce, pokonując w meczu o brąz finałowego rywala BK Frankiwnsk 100:53. Trofeum zdobyły zawodniczki czeskiego BK Levharti

Polskie koszykarki po raz pierwszy zagrały w finale EWBL i za pierwszym podejściem wywalczyły wymarzony puchar

Chomutów, które wygrały z litewskim Neptunasem Kłajpeda 77:73.

BK Frankiwnsk-Prykarpattia to aktualny mistrz Ukrainy i lider tamtejszej Superligi (14-2).

EWBL, trzecie w hierarchii rozgrywki, po Eurolidze i Pucharze Europy, została założona w 2015 r., a do tej pory wystąpiły w niej drużyny z 15 krajów, przede wszystkim Europy Środkowej, ale także (pojedyncze sezony) z Turcji i Libanu. Ostatnie dwie edycje to triumf zespołów z Czech – Levharti i Žabina Brno (2022). Wcześniej ze zwycięstw cieszyły się: TTT Ryga (2016, 2019), Good Angels Koszyce (2017, 2018) oraz Horizont Mińsk (2021).

Piłkarska Liga Mistrzów – awans Barcelony i Arsenalu

Decydujący cios Lewandowskiego

Barcelona pokonała u siebie Napoli 3:1 i po raz pierwszy od czterech lat awansowała do ćwierćfinału piłkarskiej Ligi Mistrzów. Jedną z bramek zdobył Robert Lewandowski. W najlepszej „ósemce” zagra też Arsenal Londyn Jakuba Kiwiora, który wyeliminował FC Porto po karnych.

W pierwszym spotkaniu 21 lutego w Neapolu był remis 1:1, a spotkanie w Barcelonie rozpoczęło się po myśli gospodarzy. W 15. minucie z lewej strony boiska po ziemi dośrodkował Brazylijczyk Raphinha, Lewandowski przepuścił piłkę, a niepilnowany Fermin Lopez pokonał bramkarza Alexa Mereta. Dwie minuty później było już 2:0, a Raphinha ponownie odegrał w tej akcji ważną rolę. Po jego mocnym uderzeniu piłka odbiła się od słupka i spadła pod nogi Portugalczyka Joao Cancelo, który nie miał problemu z postaniem jej do pustej bramki. Wtedy do pracy wzięli się goście, którym udało się oddalić grę od własnego pola karnego i wykorzystać pierwszą dobrą okazję bramkową. Po podaniu Matteo Politano z prawego skrzydła do siatki trafił Kosowianin Amir Rrahmani (30.).

Później długo spotkanie było wyrównane i swoje okazje miały obie strony, ale w 83. minucie to „Duma Katalonii” zadała decydujący cios. Wówczas składną akcję po asyście

Lewandowski w meczu z Napoli strzelił 94 bramkę w Lidze Mistrzów, a więcej goli w tych rozgrywkach strzelili tylko Ronaldo i Messi

Sergio Roberto wykończył Lewandowski, zdobywając trzecią bramkę w tym sezonie Champions League, a 94. w tych rozgrywkach od początku kariery. Więcej mają tylko Portugalczyk Cristiano Ronaldo – 140 oraz Argentyńczyk Lionel Messi – 129. Ostatnio Barcelona grała w ćwierćfinale LM w sezonie 2019/20, ale wtedy odpadła właśnie w tej fazie po porażce z Bayernem Monachium 2:8.

Arsenal odrobił stratę po porażce 0:1 w Portugalii, prowadząc z FC Porto po zakończeniu drugiej połowy takim samym wynikiem. Jedyną

bramkę strzelił Leandro Trossard (41.). Duża w tej sytuacji zasługa Norwega Martina Oedegaarda, który popisał się sprytnym, prostopadłym podaniem do Belga za plecy obrońców. Wynik nie zmienił się w dogrywce i konieczne były rzuty karne. To pierwszy konkurs „jedenastek” w Lidze Mistrzów od 2016 roku, kiedy Real Madryt pokonał w finale lokalnego rywala Atletico.

Z 11 metrów gospodarze byli bezbłędni, natomiast ich bramkarz David Raya obronił strzały dwóch rywali: Brazylijczyków Wendella oraz

Galeno. Ten drugi był bohaterem pierwszego starcia tych ekip przed trzema tygodniami, gdy zdobył zwycięską bramkę. Arsenal awansował do ćwierćfinału LM po raz pierwszy od sezonu 2009/10, w kolejnych siedmiu podejściach odpadał w 1/8 finału.

W ubiegłym tygodniu awans do najlepszej ósemki wywalczyły ekipy broniące trofeum Manchesteru City, rekordzisty pod względem liczby triumfów w tych rozgrywkach Realu Madryt, a także Bayernu Monachium i Paris Saint-Germain.

Rzeszowianie o krok od zdobycia Pucharu CEV

Siatkarze Asseco Resovii wygrali na wyjeździe z niemieckim SVG Lueneburg 3:0 (25:16, 25:17, 25:21) w pierwszym meczu finałowym Pucharu CEV. Rewanż 19 marca w Rzeszowie.

Siatkarze Asseco Resovii perfekcyjnie wywiązali się z roli faworyta i są już ok krok od wywalczenia pierwszego w historii klubu europejskiego

trofeum. W rewanżu wystarczy im wygranie dwóch setów.

Resovia może zostać pierwszym polskim zespołem, który zdobył Puchar CEV. Dwa tygodnie temu siatkarze Projektu Warszawa triumfowali w Pucharze Challenge. Ligę Mistrzów może z kolei wygrać Jastrzębski Węgiel, który w półfinale zmierzy się z Ziraatem Bankasi Ankara.